

שאלה פט ז צא צב צג רובלין

כהרגלי בכל החצונות לשאלי ממני דבר רק פתח חבא בקצרה
כאשר הם נחשבים אחי :

(דן לטון שמתוך כסבין של פט"ס ולחשוקי דמעת מהרמ"א ב"ח של ו')

תשובה ראשונה על דבר הלטון שמתוך כסבין של ח"י חמ
מורה ונא . בלא נחשב לאסור כדי נעילה . ואם
נחשב לאסור . אז מתחלק הדין . אם לא ביטול שלם אלא שחכו
אחר כך דק דק כסבין של היסוד בדרך שחוכבין סבילים בקדירם
בנחשיל וביטול אז לר"ך ששים נגד שיעור אוחן החיובות הדקות
שמתוך מהכדי נעילה שכבר נעשה נבלה . ואם נחשב הלטון שלם
כמות שטוא אז אם הלטון גדולה כל כך שיש בסבין עננה ס' נגד
שיעור כדי נעילה שנגעם כבר נבלה אז אין לר"ך יומה . אבל אם
אין בהלטון עננה ס' כנגד שיעור כדי נעילה של מקום החיובות
הסבין של פט"ס אז הלטון כולה נעשית נבלה ואר"ך ס' כנגד כל
הלטון . שטוא שבהלטון עננה לר"ך ס' נגד שיעור כדי נעילה שנגעם
כבר נבלה דין איסור דבוק שטוא ק"ל דבמין באחזה חסוכים עננה
ס' נגד האיסור הדבוק כס . אבל להר"ך ס' כנגד כל הלטון אפילו
יכ"י שיש בהלטון עננה ס' כנגד הכדי נעילה זה לא מתסביר כלל .
ומה נקראת חנה על דברי מהרמ"א ב"ח חיות חתמה שלו שסביל
רואים מדברי הסמ"ג ודקדוקים עליו סאל הסמ"ג לא איירי בצינול
(ביאור על הסמ"ג דין חמך כסבין של פט"ס לפי דעת מהרמ"א ו"ל .)

מושב ח"י שדעתו ו"ל דמתוך שחכו הסמ"ג על דברי רבינו ברוך
ח"ל אמנם ח"ף לפי דבריו בלא שחכו זה הנבלים דק דק כדבר
שששין לקדירה וכו' ומהכנה ח"י לישא דרך שששין לקדירה ח"ך
משמע דס"ל להסמ"ג דאפילו יכ"י דבשלב בקדירה אין לר"ך לעשר
כדי כל הנבל אלא יכ"י שחכו כסבין של פט"ס דק דק . ואין ס"ל
דלפי' לא נבלה נמי אסור כל הנבל דבין דמתוך כסבין של פט"ס
דק דק לא שייך כלל לשער כדדי נעילה אלא כולל אסור . אבל אם
לא חתמה דק דק . בלא ביטול אלא אסור כס' אלא כדי נעילה וסאל
נעשה נבלה ואם נחשב לאסור אין לר"ך ס' אלא כנגד שיעור כדי
נעילה שנגעם בו האיסור ונעשית נבלה . אבל לא נגד כל הלטון
שכדי לא נחשבת האיסור כלל בלא הלטון ולמה נשער כנגדו ולא נש
שנראה בספרת מהרמ"א . אבל סדרך שחכו ח"י מורה זו
הוא הסבין לכל הדעות ואין בו ספק ופקפק . ואפשר שגם מהרמ"א
מורה לי דם ולא איירי בח"ח של אלא יכ"י שחכו הלטון אחר כך
כסבין של היסוד דק דק וביטול אבל יכ"י שישלם שלם ח"ף סאל
מורה שאם אין צלטון עננה ס' נגד הכדי נעילה שנגעם כבר נבלה
אז כל הלטון נעשה נבלה ונבלה ששים כנגד כולה כחבר למעלה .
ודברי הסוד י"ד ס' ל"ו שחכו שחכו כסבין של כס' ונבלה כחבר
לר"ך ס' כנגד סבלות בו דסינו כדי כל הסבין אבל אם חתמו
כסבין של כס' לר"ך ס' כנגד כל הלטון וכו' דא"ל ח"י לר"ך יסוד
וישבו ע"ד זס שחכו וכו' כס' ביאוריו בחיוביו וביאוריו שחכו
על הסודים . כסוב עס דעת ופחה אין העת להאריך :

שאלה צג ועל דבר אק שאלה אם יש לסמוך על מה שפסק
סב"י דואב אין לו דריסה בבסמה גסה אפי' בעגלים .

תשובה דע אסוני דמסביר לי לומר דמתוך שלם ח"י בשים
שוסק מוצא בהדיא שחלק בבסמה גסה בין עגל

לסור גדול לבד זה מאלו ראונו רבינו יוחנן שחכו כן גסה ח"י בשים
ואילו בעגלם כחב בשים דבריו וסרמב"ן כחב דאין לו דריסה אפי'
בעגל כרך . וכן סבכינו כחב דקסוסק וכן נראה שייך וכן כחב
הסב"א ע"ל . כרי זו כחב קול וסובור וסודלח בעגל דין שחכו
בעגלם חודס והסוד קרוב הסוסקס הסבכינו שאין לו דריסה אפי'
בעגל סרך שן סוא שייך וכן פסקו סר"ן וסרמב"א שסם סבכילס
סכורלס מן סלחדונים ולכן אין לנו להסחמס עליסם לסכור אס
דריסס ח"ו . וכל עס שדבריו סרמב"ס נטיס שסכר דבריו יוחנן
קן כסמו לא מאלו זס מוצא . ומה שסבילס לקדקן מן מדברי סרמב"ס
ולפ"ד אס דבריו דגסס ודקס דקאזר סרמב"ס ר"ל גסס ודקס
בקומה וגדלות לא כמין . דבריס רחוקים מן דלא מאלו כסוס לשון
מא ופסקן שיקדס עגל גסס דקס וסרמב"ס לשון מהסנה נקט
דקדקי רבי יסודס לומר דריסס סואל דריסס ודריסס ח"י גסס
וסקס סרמב"ס כוונתו וסכסרת סר"ף שפסק כלשונא דס"ל דרב
יסודס ח"י לפיכך דברי ח"ף ולא לחלוק עליו וא"כ פסוק סוא גסס
סרמב"ס דנקיט כדבריו דקס וגסס ר"ל דקס וגסס כמין . ומה
שחכו וסחמס היסוד גדולה שאלא יסס דריסס באימרי כרברני
אפי'

אסכסי ביבסס סוס שריס מהאי עעמא ועוד דעסבדא דסחס מלח
סיסודי סיד מיד שמתלס ולכן למרין ודלי נחשס ומה סכסיל
דברי סרמב"ס שחכו ואס שסס ביבסס וכו' ונחפס אין מעידין וכו'
שמתוך מדבריו דדוקא בראינו דנחפס סוא ששין מעידין עליו אבל
פסחמל לא למרין דנחפס סוא . לא למרין דבריו אלא לרואח
דמילחא וכן דייקי לשיני שחכו וכל שכן לסרמב"ס ו"ל וכו' וא"כ
אין לסמוך על כל אלה לסחיר סאלס וסל"ג שמתלס כסכוסס מכו"ו
בסוף סימן פ"ט שחכו בנס מר"ן מאיג"ד דסימני גופו כסדי
סימני כליו ססי וסכו שן מאלו כספר אסר וסמו מחי' וכו' סל
כסוף סכסוס סכסיון ק"ן כסר וססיד כעגמו שגדולי סככ"ל על
ששס שריס בימיס לא ססמו על דברי סר"ן סכ"ל ולא ר"ל
לסחיר לוחס אסס וגס סר"ו לא ר"ל לסחיר כלוס ששס שח
לפניו כסכר שס ח"ף ססו שס מקלס דעות מעס"ס . וסרני ימי
חורס שריס ששס כסמס כיוסל כסו ימי חמי כגלון סר"ד יסח
דסן אס"ס ולא ר"ל לסמוך על סכרת סר"ן מאיג"ד . וא"כ כדון
סיון שסס כסופ לא סיו שסס סימניס רק שחמ"ו ססס מכיון סגוף
כסכסרת מין ססיס ח"ס שמן וספל כסר וספיקס שאין זס סימן
כל כי כרסס כעגל כסר כסולס ומכל סין עסמיס קסס הדבר כסיו
למלח יסרר וקריסלס ללסס סכסרת :

שאלה צ ואודות סס"ח שמתלס כס כסוב רחבס כמקום רחב
וכסו כ"ח שאין לשון זס מהססס ממשמעו ממשס

דיכולין לקדוח רחבס סכ"ח כסולס כסו רחבו כסו אסלס דקריין
כסל"ד כסולס כלאו כסולס . אפי' סלס גס כסלסס יס עסס
חמי מם נכסו אסלס וכסו שדרסו כסרלסית רכס וסכיוו רס"י ו"ל
כפי' כסחמס ח"ל אסלס כסוי כסחמל נסס אס אסל אסח"ו ואס"כ
אס סל . וא"כ שפיר מקרי סיניו לשון . מה שנראה לע"ד כסכחי
למל"ס . ומלסס ספח"י וסרדס סומן כריות למלון כני יסכחי
כסדולס ומסחמל ו"ל דבריס סיליוור"ס סאליו"ס כס יסוכ"ן
וכ' סוכרמחי לקד' למל"ס כסל אסכב כסלן למל"ס ססרוד מל"ר
מן סר"ר דגיל"ס ו"ל ס"ס וכו' :

שאלה צא למידות רבינו מעשה בל לידות שגמלו ד'
הרנגולות קודם סרסס ואס"כ מאלו שגמלס סיס

ספס עדיין מחובר וסיס מלח סומן מאכילס סרנגולות אס סרנגולות
סולן אסריין לפי שגמלסו סולן כיוס וסו גססס ז' אס ז' וס נחמ
מל"ר סלס נמלסו כסרוביכס רק וז' כסר ז' וסו מונחוס על כסיון
עמין סלס כסס סופס אלא דקס ססיס מונס עליו ולא נגס שס
סרנגולות וא"כ יסיו עכ"פ שאל סרנגולות מונחוס :

תשובה אפי' לפי סררלס שאלה סרנגולות שסס ספס סיל
כרסס אסורס דלפי' למ"ד וססמקין כסחלס כעסיס סכא

ליכא שסיס כסרנגולות כנגד כל סופס אלא דפסק מהרמ"א כסור
י"ד ס' ק"ס דמתוך כססס אין אסור ח"י כדי קליפס לע"ס . מ"ח
לא מל"א לבי לסחיר אוחס סרנגולות מל"ר ססיס שס מתוך סררס .
אבל שאל סרנגולות סולן מונחוס דאין מתוך שפסעס מחסיה
לחסיס דלפי' כחון ספסס אס מנלל ססס על סרנגולות אסח ספס
מס"ס סכ"ל כסור ח"ח ס' סס"ו דלוחס סרנגולות אסור וסל"ר
מונחוס וכ"כ לפי ספסס אפי' כחמן סררס דאין חילוק בין ס' לפי
ספסס וכן מססו כחון ספסס לענין שאל סרנגולות . וכ"כ כ"ד
שס עוד כד יסיר סלס מלח כל סרנגולות כסרוביכס רק וז' מל
ז' וספס כל נגס ח"י סקס ססיס מונס עליו כסכר למעלס כסלון
סעללס לן נראה שאל סרנגולות סו מונחוס כלי שס ספס .
כס דברי אסוכס ד"ס ססרוד מל"ר וכו' :

שאלה צב ונ"ע נאמנים . גזע ישרים ונאמנים . דור
מדמים . למריו נעמיים . יורד לשמחה

על סלכס על כוריס . כסן מוזי כסיון עכוריס . חלמדי חוסיין
לסר סוב מרין שמו כסר מין ו"ל כסילוק סכורס סקודסס אסר
סס חמך כסחיל"ך . ודכסיס כסלכ"ך . וכלל ססספססיס סחז כספי
ללסס סלס . כסיויו דברך ודברי סלל"ך וספ"י עליסס כסל כל סון
כסלוח סק"ך סולס כסחלסס ססיון וססרס סיווק סוסס אל
כסכילס כסכר סככילס . וסס ססס סלסס כסמי סיוס עסוס
סחלוח נוסח מל"ח על חורס ועל דרך ארץ וסרדוס עסקי
סמן לסיוק יכ"י עס קריוס וס . אס"י מן מל"ך יקרת כסיו
כסכר סיח"י למלוח מל"ח לך סוף ולסכיו על דברי סללוח
על רל"ח רל"ח . אף ללסס ספח"י לא לל"ך כסלוח עס .

מהרים

שאלה צד צה צו

מא

ל"ב וסיים בדבריו שדגרי הרמב"ם נפ"ט נראין כדברי הרמב"ם וסבי נקטין. וכלתי פסק אל"ה שהכילו לכ"י סה"י" כן בדברי הר"ן מפני ששנון זה שכתב הר"ן וז"ל דבכל מלי דלחמא בשעתא ובהי דלחמין חוששין ללו למימרא דיובינא כל כל דיני נפולא ודלחא דמחיתין וז"ל אין לן לאון רמב"ם. גם לוינו מוצא חילוק זה בדברי הרמב"ם כהדיו אלא שגרסא בן מדבריו שחלק בין נפולא דמחא וזין אוחן שאלמך בכן חוששין כמכר ליעיל ומפני זה עלם בחושבנו לטעם הרמב"ן אלא שזל א"י יש בלחמא להפילא שכתב חמלת דברי הרמב"ם בחידושו זה לאה שסיים הרמב"ם שם בדבריו וכן דברי הרב רבינו משק צד נחמן עליו וכו' שהרמב"ן חולק על הרמב"ם בזה. וראה נא שכתב משק שזל בפרק ט' מלכות שחיטת כהני שם כ"י דברי הר"ן על דברי הרמב"ן וגם דברי חדושי הרשב"א וגם שם לא סיים בדברי הרמב"ם אלא הרב רבינו משק צד נחמן וכו' כגם שדגרי הר"ן גרים שם הרמב"ם כמו שרבו שם כפצרים שלט. ודוחק לומר שהיה לו נוסחא אחיה דדברי חדושי הרשב"א או לשחמיתות. ולא הוסיף והביט סוף דברי הרשב"א. אמנם לא בהפסוק וז' בלבד נחפס הכ"י אלא כבר יש לי בחילוט בחילוט סחירות והפסוק על דבריו ופגמוה שאלו נולפויו שפול בן שכן יוחזק וז"ס וקשים מוחזק. וז"ל לענין הלכה נראה לי שאף אם בלאו להחמיר כדברי המחמירים בכל הכוה להחמיר בכוה חוששין מ"מ דין כוה בהכמה על הסדרה בעקל אף במקום שחוששין כגון היכי דלא הוי. המלך על כל אורז שהגדר כמחולל בעור י"ד סימן ל"ב. לא נחלק להחמיר ולמחיה לה כל דין נפולא דמחיתין ואין לריכזה כי אם בדיקה בחוט השדרה כדמשמע מדברי הטור וזימרת מיד וכוה דק פסקו על כ"י שפסק בזה בן בסיון ל"ב:

שאלה צה ועל מה שכתב דין חולשים שדגריין ונעניין שאין נובעים אע"פ שמופסין פסק הרמב"ם להחיר כחגל דבי דב וכן פסק הטור י"ד סי' פ"ד וכתבנו שכדומה לך שהרמב"ם יחיד בדבר נגד הרמב"ם וסויחו שפסקו כחגל דבי רבי יעקבאל לאיסור. ולפי פ' הסופסות שם פרק א"ט וזמ"ה על האחרונים שם מי מנהן עלה הכריעו וכן שפסק בדברי הרמב"ם ודעתנו נוסח לדברי הרמב"ם כדעת להחמיר בשל חורה:

תשובה דע אהובי שאין עסק לימודי בחורן אחרונים ואותו שכתבנו שפסק בזה מלא כדברי הרמב"ם לא רחשו פי לא נמלא אחי. ולענין הלכה אלא אין לך דקדק דין זה על כל כי אינו מלי זה בימיו משום דבר נש שישנה וישנה אחי' מן החולשים שכלים ושכירות שאין חוששין כלל. וכל שכן במקום שהרמב"ם עצמו וזימורו עמו שכתב דגדלס דלכנה כחגל דבי רב שסיים שגורס בפי כל וס"ה עיקר נגד חגל דבי רבי יעקבאל. ועוד להפס"י לא פליגי כלל חגל דבי רבי יעקבאל וחגל דבי רב ולחוריינו בנים שאין נובעים מוחז:

שאלה צו ומה ששאלת דין כוליה שהקטניה דקא עד כפול ובגסם עד כעיינא שפסקו הפוסקים דפול ועיינא בכלל ערפס יחד מן כפרה. וכח הר"ן כחז בעל הלכות גדולות דפול ועיינא כפרה ופסוח מכאן טרפה וכוה חיימא דבגמרא אמרי דל שיעורי חכמים להחמיר וכו' וכתבנו דלפי דעתך נראה שגם כה"ק כהלי גוואל הכירא להם שהרי כביא החמיר דרב נחמן ככלע כימר מכלל כליסור כימר כליסור אחריו קסבר עד ולא עד בכלל עכ"ל וכתבנו וז"ל דמסיהא לישנא שמעין דבכל מקום אפילו להקל אמרין עד ולא עד בכלל גם מטעם שלא הביא היר"ף הסוד להחמיר רבי אבהו אמר ר' יוחנן כל שיעורי חכמים להחמיר ובקשה ממני לאוידעך למח וכו' וכל מה שכתבנו וחגל דבי רב ולחוריינו בנים (נראה על דברי היר"ף דין כוליה.)

תשובה דע אהובי דמסתבר לי לומר שאין כאן שום מקום לחתום על היר"ף דהם שנון היר"ף דין כוליה. כוליה שהקטניה עד כמס. דקדק עד כפול בגמרא עד כעיינא ופירשו כדור לי שאין כוונתו ופירשו כפרה שכוה אחר חושב לא ממוסע למחלל וגם לא ממעלל למחלל אלא הכי הוא פירוש דבריו שאמר דקדק עד כפול וכו' פ' שהקטניה כל כך עד שלא תשריף אם כעיינא פול דקדק ובגסם הקטניה כל כך עד שלא תשריף לא כעיינא בינונים טרפה וכו' ושמענו לישנא דעד כעיינא עד כפול מוחזר על חיבת שפסקו אחר לעיל והוי כאלו אמר שהקטניה עד כפול דר"ל שהקטניה כל כך עד שפמדה על שיעור פול ועיינא וכן משמע מדברי הרמב"ם

אפי' יאז גדול כשור ופרס ולא יאז לו דריסם בעגלים קטנים. אהובי אין הענין חלו ביזול כי אם במין כי מין הכמהם הבסם אפילו הקטנה שבה קטנה הוא שגסרם קסם אלא דרובה ולא אלים זכרל דחבז למיקליל ע"ד שפרש"י שם וזו היא סברא פשוטה ולחמיתין ולא דדוים:

שאלה צד ועל דבר אשר המכה על רבינו ירוחם נחיו ט"ו אוח יו שכתב וז"ל בכל מקום שכתבתי אין חוששין אין לך בדיקס כלל ובכל מקום שחוששין לך לך לבדוק נ"ה הכלל. דמשמע מדבריו דל עקוב טאמרו בגמרא חוששין לריסוק אברים אין לך לריסוק טהיית מעל לזה ולא עמידה אלא יחידה מיד ע"י בדיקס לאחר שחיטת כממשמות דברי הרמב"ם פרק ט' מהל' שחיטת הבס שכתב"ם יחיד דברר שכבר דמה דבריו כ"ן שם שכתבנוהא דפולא. גם הרשב"ם בחידושו הביאו ככ"י סי' ל"ח דין נפולא. גם הרמב"ם כדקא שמתחין דפולא נחב אלא כדברי הרמב"ם:

תשובה אהובי על רבינו ירוחם אין לחמוס כל כך שאפשר קהא לא ראה כלל דברי הר"ן וגם לא דברי הרשב"א בחידושו כי לא נתפסעו בדבריהם בזמנו. אלא שיש לחמוס שלא פסק כדברי הרמב"ם ש"ל שכל מקום שחמיר חוששין י"ל דין נפולא דמחיתין שהרי רבינו ירוחם נמךר ברוב דבריו אחר דברי הרמב"ם. (נראה על דבר רבינו ירוחם ש"ל חו"י דין נפולא כדי לישא החמיה הטעלה דבריו על שלא פסק בזה כדברי הרמב"ם רנו.) אלא שאפשר לומר שרבינו ירוחם לא נחכוון שיעורין מדבריו לומר דבמקום שאמרו חוששין לא בעי כי אם בדיקס בדיקס כי שסייה פי לא נחכוון לה דבריו אלא רק שגא לפרס מהו דין הבדיקס במקום שחוששין ומלריכין בדיקס וקלי עזה גם על כפולא בגמרא דמחיתין ולריכזה בדיקס דאף נפולא דמחיתין קורא לה וכל עזה לפרס דין הבדיקה וכן משמע מחמלה לשון אוח י"ב שכתב פולא כמחמלה מן כגג וכו' חיישין לריכזה אברים. ואם עמדה וכו' ולריכזה בדיקס ולקמן אחר הבדיקה וכו' וסיימו ע"כ מה שכתב בסוף ובכל מקום שחוששין לך לבדוק כגד כל הכלל אבל אין לך לבדוק כסימנים וכו' ולריכזה לבדוק בעדרם וכללשום וכו' וזוין שדבריו אלא קלי נמי אפולא דמחיתין אין מקום לדקדק מדבריו אלא מדקדק שכתב בדיקס לחוד ולא יעצק כי אם בדיקס לבד וטובל לומר דבאמת דס"ל דגם בכל מקום דלחמיר בגמרא חוששין י"ל כל דין נפולא דמחיתין כמו שכתב רבי הרמב"ם דכוון חוששין קרי לה וכו' וזוין דין קסא ולא הולך לרבינו ירוחם לפרס אז דמחיתין נפולא דקאלין מחלק ביניהם רכוון שיון. שהרי גם הטור כתב סחמא חוששין גבי הכוה דלחמיר בכו בגמרא חוששין ולא הולך לפרס שיש להם כל דין נפולא דמחיתין כמו שכתב הרמב"ם אפ"ג אסתמא כוותיה ס"ל אלא על כרחם סיינו פנעמו דמחיתין חו"י לתקן ביניהם כשלינו מפורס דבריו שיש חילוק ביניהם. (נראה על דברי הרמב"ם ש"ס מה' שפסק שכתב וכו' שאמרו שחשין וכו' לפי דעת רבינו ירוחם.) ואפשר שרבינו ירוחם ס"ל דגם הרמב"ם בלשונם שכתב וכל מקום שאמרו חוששין לה אם שחמס לך לבדוק כגד כל כה"ל לא נחכוון לה"ק ביניהם אלא לפרס דין הבדיקה בא ע"ד שכתבתי בדברי רבינו ירוחם. שהרי אינו מוצא כדברי הרמב"ם כל כך כהדיו שחמלק בין נפולא דמחיתין וזין הכי דלחמיר בכו חוששין אלא שכתב"ל כתב בחידושו על דברי הרמב"ם ודקדוקו דבריו חוששין שחמלק בין נפולא דמחיתין וזין אוחן שאלמך בכן בגמרא חוששין וכו' גם הכ"י כתב ככ"י ל"ב לאחר שהביא דברי הר"ן בשם הרמב"ן לפי גירסתו אמר וז"ל ודברי הרמב"ם בפרק ט' מהל' שחיטת נראין כדברי הרמב"ן. וא"כ אפשר שרבינו ירוחם לא ירד לדקדק בן מדברי הרמב"ם וסא דקמאר הרמב"ם אם שחמס לך לבדוק וכו' י"ל לפרס דלוינו ר"ל אם שחמס חוץ מעל לעל אלא לאחר שהיית מעל לעל וסא דקמא לישנא דרייבד אפשר דס"ל דלעמלה לא יחמסנה אפי' לאחר שהיית מעל לעל כן לסמוך על הבדיקה אלא יחמין עד שחלק ולא חמא לריכזה בדיקס שהרי גדולה מו כתב בעל העיטור דאין הסתא ליכא מחן דברר ובענין הלכה וזה נראה לי בדור וקדור ודלוי דבריו רבינו ירוחם. (הערה על הכ"י דניי נפולא) אבל על הכ"י יש להפליא בלחמא שכלל הוסחאות שליו כתוב בדברי הר"ן וז"ל הכי ר' משק צד מיימון וז"ל דבכל מקום דלחמיר בשמחין אין חוששין וכו' ובסי דלחמין חוששין ללו למימא דיובינא להו דיני נפולא וכו' והכ"י גרים הרמב"ן במקום הרמב"ם כ"י נ"ה גם ככ"י

מהר"ם

שאלה צו צו צה

רובריק

אמנם למי שחושש לזה אפי' בדעבר אין שומעין לו כי כדאי סן הרמב"ם והרא"ם וגדולי הספרות שגמשו אחרים והסמכים בנכרים הקצונים בבני לרביי בלשון עולים דרשנו ורשנו ואפשר שהרמב"ם גופא לא קאמר אלא שיש לחוש לזה לכתחלה ולרשומה דמילתא וכן משמע מלשון שכתב בזה"ש החשוב ויש לחוש לזה ולשנו בתקומו מדרגה של אגונים וכו' :

שאלה צה ועל דבר כמילא שאירע בנ' באב ששלה על דעתך שבעל צה"א אין אירע להשלים חטאיו מהסור עובדא דר"א בר לזוק בחטאיו והובא פרק בכל מערבין וכמו שפסע רבינו יעב"ז מטעם בנ' באב שחל בשבת ונדהה ליום ח' שביא בעור ח"ה סי' תקנ"ט ואפי' שכתב ב"י שם ח"ל ומשמע לו דהא דר' יעב"ז דוקא בנ' באב שחל בשבת ונדהה למתרו דיון דלאחר לא חמי' כולי האי אבל אם לא היה נדהה אלא שחל לזיוו' ב"י מימי הסבוע לא היה מיקל בכך וכן משמע מההיא דמיימי מר"א בר לזוק דלאחר וכל ע' באב בשבת ודמיטבו לא' בשבת - ואם יאמרו דה"ס חל ע' באב ב' מימי השבוע היו ליה לסתום ולומר והטעמו בנ' באב ולא השלמותו מפני שיש שנו איה ע"ל - והקשה על דבריו כלא גבי האי עובדא דבני סנה"ב סורכא לומר שחל לסתום בשבת ונדהה לאחר בשבת לפי שיש ש"ס נעשר באב כיה :

תשובה הכה סבא שכתב אין ראיה כב"י מוכרחא מ"מ אין להסתמיט שעות בכך שבורא בנ' שחל לא נעלם ז' שמיט של בני סנה"ב כיה בשבת באב כי פסוק הוא בס' (ביאור דברי ע"ה מה שכתב בסור ח"ה סי' תקנ"ט דיון השלמת השמיט דפ"ב) אלא זה כוונת הב"י דלמחר דהסור ברייתא כי עלתה לא שמיט אלא לאשמועינן דיש שנו אין לר"ך להשלים אם יאמרו דאין חילוק בזה בין נדהה בנ' באב לשלש נדהה לא היה לו לתלם לאחרי' בזה אלא ה"ל למתיי סתמא והטעמו בנ' באב ולא השלמותו אפי' דגופא דהסור עובדא לא אפשר לאשכוחי כי אם בנדהה מ"מ לעיקר מילתא דהאי חזק לא אשכחין ליה למימר. כן נראה לישב כוונת הב"י. אבל מ"מ צ"ב בשני אין ראיה מוכרחא. אמנם שפלה על דעתך דהסור רחמי' מוגזר דהסור שמשחזר דפסח מדברי ב"י ולסבריה דביט' שלנו אף באינו נדהה אין לר"ך להשלים מדרייך הסם בנמנא פרק בכל מערבין עומדא ד"ע הא ערב ו"מ משלימין וכתבנו ח"ל מהא מוכח בדידי דביט' שלנו משלימין אפי' לא נדהה דלא לא כן מאי קושא דלמא דוקא שפדהה או לא היו משלימין אבל בזמנו אפילו היה י"ט גופא לא היו משלימין וזו ממש לשון ובלתי ספק שגב שפסח ומסירות קולמוסך נפל ע"ס בדברך ובתחלה דברי קושיתך ילגת חיבת לא וסוספת אותו בסוף דברך אבל מ"מ קשייתך וראיתך אינה מוגזר לי. ובזה סתיה טוונך בזה לומר דהס' אימא דכש"ל נדהה לר"ך להשלים אין חסוק לקבועי המסות שמביא רחמי' מ"מ שלנו לשבת משום דהא י"ט שלנו קיל הוא דהא ביום שאינו נדהה אז היו משלימין אפי' ב"ט גופא אין זה קושא כל כך. דהא ע"כ לר"ך לומר דהמקשה לא אסיק אדעתיה ששחל הקולות והמזמורות שבין י"ט של דבריהם לשבת שאם עלה על לבו לתקן כפי אי"כ אף ח"ל דאין חילוק בי"ט שלנו בין נדהה לשאינו נדהה ולעולם אין משלימין מ"מ היום ג"כ ניתן אל לבו שא"ס פי כן עדין קיל י"ט של דבריהם משבת דהא בשבת אין מתעניין בו כלל ודמשני המחזק שאינו י"ט של דבריהם וכו' כדלית' סס. אלא ודאי לא נתן המקשה סתמא אל לבו חילוק הקולות שבין י"ט של דבריהם דמשני שאינו י"ט של דבריהם מותר שמתעניין בו שעות משלימין זו שעות וכו' ואם יאמרו דכלל נדהה משלימין ב"ט גופא ה"ל לחימר שאינו י"ט של דבריהם משבת דהא נדהה נגזר דלמי' כשאינו נדהה דהא היא דמשלימין בו שרבינו מנו קאי אשאינו נדהה וק"ל. אלא שגם זה אין ראיה מוכרחא כל כך משום דשחל המחזק לא רלה בספליג דבריו כל כך אלא השיב לו שא"ס המקום שכתבתי ומימיניו כדלית' בברייתא דרבינו דמשנינו בו בלא' משלימין עדיין שחילוק בין י"ט של דבריהם לשבת שחל. אי נמי י"ל דדרך רבנא קאמר המחזק דשאינו י"ט של דבריהם דקיל הוא כל כך שאפילו בנדהה מתעניין בו שעות. וקצת אין מתעניין בו שעות כלל אפילו כשאינו נדהה וק"ל. והואיל כן הוא אי"כ כנס שרבינו שביא ב"י לדבריו אינה מוכרחא מ"מ אין שנו לר"ה בנדהה מסיבית חילוק מדבריו. ח"כ חזר דיון למקומו כדעת ב"י. שרי אין לו כח

פ"ח מהלכות שמיטת וסמ"ג עיין ס"ג שכתבו כמעט בלשון אחד. ח"ל אפי' שסבילא שמיטת או חסירה מותרת אם נמלאת קטנה ביותר והקטנים בדקה עד כפול ונגסם עד כשינא טרפה וכחז בעל שמיטת גזירות שפלה דבריהם דעת הרא"ם שכתב ששמיטת פול ועינא כלל טרפה אם כן על כרחך לר"ך לומר שפי' דבריהם הוא שמיטת שכתבתי בדברי הר"ף. ומעתה אעפי' שביא הר"ף שהיה דרב נתמן ולא הביא ההיא דרבי יוחנן דכל שיעורי חמשים להסמיר אעפי' שכתב מדרגה שישור בני כולא כשקטנים ועומד על שיעור כפול בדקה ועינא בגסה שיהא כשרה משום דשם בני כולא לא שייך כלל לומר עד ועד לא בכלל או עד ועד בכלל משום דלא חזי' הר"ף לא מוטעם למעלה ולא מלמעלה למטה כדפרישית ופירוש זה בדברי הר"ף אין לו שום ספק. ועוד אף ח"ל דבס' הר"ף מלכות משום קא חשיב בני כולא מ"מ מסתבר שפי' דמעלה למטה קא חשיב דהא לא כתב כולא ששקטנים טרפה עד כמה וכו' אלא כתב ח"ל כולא ששקטנים עד כמה בדקה עד כפול וכו' וא"כ יותר מסתבר לפרש דבריו דהכי קאמר עד כמה כשרה בדקה עד כפול הו' כשרה ולא עד בכלל וכפול הו' טרפה וכן בגסה עד כשינא הו' כשרה וכשינא טרפה דהא על מחניחין לאלו כשרות בגסה מימינא. (שם על דברי הר"ף שביא דין כולא ההיא דר' כסלע וכו') ולא הביא ההיא דר' יוחנן כל שיעורי חמשים וכו'.) וא"כ השתא אחי שפיר דהביא ההיא דרב נתמן דגבי כולא נמי [כ"י] לחינן עד ולא עד בכלל לומר ולטרפה ולכן לא אשכחין ג"כ להביא ההיא דר' אבא ח"י יוחנן כל שיעורי חמשים להסמיר דלא חתמא בנמנא אלא אהא דלחינן ס' לרב נתמן ומשמיטת דעומתא דתן דדקיס שבכלי חרס וכו' דשם לחינן עד ועד בכלל ומשני הכה לחומרא דלמחר כ' אבסו כל שיעורי חמשים להסמיר וכמשה' קס. אבל הר"ף דלא חזי' כלל דין עומתא אלא דין איסור וטרפות ובערפות לא אשכחין דלמחר בכו לישגא דעד כי אם בנדהה חרי מילי דייט בחסרון הכרנא ובכולא ששקטנים ובחרייטו כי לחינן עד ועד לא בכלל הו' לחומרא כפי מה שפירשנו דברי הר"ף אי' מחינן שביא ההיא דרב נתמן דקסב עד ועד לא בכלל לא אשכחין חו להביא ההיא דר' אבא ח"י יוחנן דכל שיעורי חמשים להסמיר. אבל בעל הלכות גדולות שסביר כשרה כפול ועינא' וחסר כביר מחי אי' כמה נפך אי' מפרש הא דקאמר. הגמרא עד כפול דמעלה למטה קא חשיב אי' ח"כ דעד ועד לא בכלל לקולא. ואי מפרש דמעלה למטה קא חשיב אי' ח"כ ס"ל דעד ועד בכלל לקולא. ולכן תמסו על דבריו ולא תמסו על דברי הר"ף וק"ל :

שאלה צו ומה שנקטת מנין לכוידעך על דבר הנשים שבעלו על השמיטת של עץ במתקנים גם על דבר המקוואות כמחוקקים בגמרא ופשוטא על הסברם וטובלוח :

תשובה דע אבסו בגס שפירושן של הראב"ד שפי' דנמסקנא דנמנא קאי מני גזירת מרחלאות כמו שפירשנו כל הסוגיא בדברי ב"י צ"ד סי' קנ"ח הוא רחוק מ"מ מי לא יחוש לכתחלה לדבריו ולדברי רבינו ירוחם והרשב"א הגמב"ס אחריו. ואפי' שסמ"ס פד"ו ומסררי' כ"ן בתקומוייהם שמיטת הסמינו דנמסקנא של מקום הסמורים בבנין לא שייך בן כלל עומתא מדרם ולא מקרי ראויים למדרם כלל ולחזקו בין נסרים שכתבו הראב"ד והרשב"א וכן נסרים שלנו הקובעים בבנין המקום וא"כ לפי דבריהם לא שייך מני בן גזירת מרחלאות דהא משמע מדברי טעור ודברי כ"ן בשם הראב"ד דאף לדברי הראב"ד לא שייכה גזירת מרחלאות אלא בדבר הראוי לקבל עומתא וראוי למדרם אי' ח"כ לרבי הראב"ד כשרה. אמנם מדברי הרשב"א בנמנא והביאם הב"י לא משמע דברי מסר' פד"ו ומסר' כ"ן דהא כתב ח"ל אם ענבל על גב שמיטת על עץ לדברי הראב"ד לא עלתה לה עינא אפי' שכן מחזירים וקובעים בכותלי המקום ע"ל. ה"כ ית' לתת לדברי הראב"ד והרשב"א לכתחלה. ומיוס הוא לכאן עלה דעתו לתקן כל המקוואות שכתבן כאלו שמיטת מקוואות אינא על ד"ס שכתבתי די אחר משום שלא להוסיף לנו על הראשונים ח"ו דהא אשכחן שכתב הסדומה דשן שאפילו אורח סתמא של חוקן סמולות לא ר'ו לשנות כדי שלא לכו"ל לנו על הראשונים וכל שכן בענין כזה ואפי' כי בכל זמן שמוקדן ליה שמתקנים אינה מקוה או ביום חדשים אי מלוא תמיד לתקנה בדברים שאין ראויים למדרם כדי שחש' כשרה אליבא דכ"ע וכן סוריתא לאחר שאלנו מק"מ מעמ"ל כשננו המקום שלם.

דברי הסור שאלה דברי הרא"ש הן צפ"ב דגיגין דאחר שחבב קס
דברי ריב"ש שדקדק מהא דקאמרש שם הגמרא לא לריבא דמשיח
שאין לריב"ש בנע שישו האותיות מוקפות גיול ודחש דבריו וכתב ודחש
ראיה מכלל וכו' עד ומיחו אין לריב"ש ראיה לזה להכשיר וכו' וכן דברי
ר"י שם בחוספות וסיים הרא"ש דבריו וכתב מיחו נכסו העולם
להחמיר ולהקפך האותיות גיול ואם יש בו אותיות דבוקות יכול
להסיר הדיו שצנייטס והבדילא אבל אם נפלס עיפת דיו לחוך האות
וכו' אינו יכול להסיר ולהקפך האות דהו"ל חס חסות וכו'. עכ"ל
ומבאר מעלתו שפירוש דברי הרא"ש כך הם מיחו נכסו העולם
להחמיר וכו' וסוף מעלתו שכתבו ספר התרומה וסמ"ג וסייעתא
שינוי אות לאות וכח ספר התרומה וסמ"ג דהא דלר"ך שייחא
האותיות מוקפות גיול לא מעטע שנקרא ספר דשא אחי לספירת
דברים אלא לא מקרי אות כמנועת לחיבתה ועל זה סיים הרא"ש
שאף שנוכחים העולם להחמיר ולהקפך גיול מעטעם דלא מקרי אות
כמנועת לחיבתה ואם כן לפי זה היה לנו ג"כ להחמיר שלא
להסיר צנייטס כי היו דבוקים כי זה נראה כמו דקדק חובות סוואל
דכלא זה לא מקרי אות אט"פ כן אין להחמיר בזה ואם היו בו
אותיות דבוקות יכול להסיר דבריו וכו' דלא מקרי זה חס חסות
הכלך אף לפי סברת המחמירים אין להחמיר בזה וכיוצא בזה ס"ל
להרא"ש אפי' בני חפזין דגבירי דבקינן שנין אות לאות לא מקרי
חוק חסות ועיקר חסות כוונת הרא"ש הוא לאיים אבל אם נפלס
עיפת דיו וכו' דלא מקרי חס חסות. (ביאר דעת מהר"ם מיי"ד דברי
א"י שטוב האותיות נגד אם אין מוקפת גיול) אלא שחבר שכתב זה
מחליי כסדר נגד של מהר"ם מיי"ד ס"ל שכתב וכו' ולענין מוקף
גיול ר"י מכשיר דביענד וא"י פוסל וכו' וכן נראה לפי רבאי
פסל וכו' עכ"ל ומוכרח הוא שר"ל שא"י פוסל דביענד היינו אשיל
לאחר הכתיבה דשא מה שכתב דר"י מכשיר דביענד היינו אחר
הכתיבה כדמשמע מדברי הב"י בטור א"ה סימן קכ"ט שאלהר שביא
דברי הרא"ש ופירש אחר דבריו שלפי סברת המחמירים אין להסיר
לכתלה משמע. סיים וכתב אבל לדעת התרומה וסמ"ג וסמ"ג
אחרים לריב"ש לומר שסבירים דע"כ לא מכשיר ר"י אלא דביענד
אבל לכתלה בעינין שלא יהו דבוקות וליבא קפידא דקאמר היינו
דינן ככר א"כ מבואר דבריו דלא מקרי המחמירים אין להסיר
ר"י דביענד היינו לאחר הכתיבה וכן מבואר בדיבור בסמ"ק סימן
קפ"ד וכו' וכתוב לריב"ש שכתב כיון ס"ח שישו האותיות מוקפין
גיול ואם יתכן נכס בלא מוקפות גיול אומר ר"י דאין לפוסל כל
עכ"ל וא"כ מוכרח מהר"ם מיי"ד ר"י מכשיר דביענד וא"י פוסל כל
כיון ר"ל דלא פוסל אפי' לאחר שנין. וא"כ סוואל וסמ"ג פוסל
אפי' אחר הכתיבה ושכבר נא מעטעם לפני רבאי ופסל ומעשה רב
הוא היה מלאס בנדון דידן ג"כ להחמיר. ומי' אני אומר שחבר
שכל הפוסקים וזוהי הא"י נגד רבאי כולם מכשירים לאחר הכתיבה
אין אנו לריב"ש להחמיר בדבריו הא"י ורבאי"י כי הם מיעוטא דמישטא
נגד רוב הפוסקים המקילים דביענד. (פסם וביאר על דברי מהר"ם
מיי"ד מחבר שאינו פוסק בדבריו א"י כמו שמשמע בדבריו בס"פ מהסדר נגין
שלו וא"כ למה הביא אח"כ בס"פ דברי א"י על דברי ר"י) וכן מהר"ם
מיי"ד נראה מדבריו שאין חוסר דברי הא"י לעיקר שחוקי כחב לפי
זה בס"פ פ"ג וכו' והנהו לופס שישו בו האותיות מוקפין גיול דשא
נוגעת זו בזו לא מקרי כחב וכו' אומר דביענד אין לפוסל מדברי
וחוספות פ"ב דגיגין עכ"ל ולא הביא שם כלל דברי הא"י משמע
שאין פוסק בדבריו ושא דביא אחר זה בסימן פ"ח א"י דבריו על
הביאם אלא כדי ללמוד מדבריו מה שסיים שם וכל שכן נגד שכתב
מיי"ד שיש לפוסל א"י עכ"ל דנגד מיי"ד הוא. מסכים לרבי
הא"י שיש לפוסל אבל כמה שפוסל האותיות דבוקות לא ס"ל כמותו.
בפרט בנדון דידן שכבר נתישטו בדברים ושא"י נשא כבר אשם
אחרת אלא היינו מציבין את אחר איבא זולתה בני דינא והוא
לנו לכך יש להחמיר ולהקל אבל בחצי שחוק כ"ה לקרוא לחיטוק
לא חסות ולא עיפת לראות אם יכול לקרוא ששא אינו יכול לקרוא
פשיטא שיש להלכ"ך נגד אחר ופוסל וכן משמע מלשון השאלה
דריב"ש סימן ל"ז ע"כ. ואי לרדיי לייח מר תכלה כ"ה הגט ידיו
כדי דנמתיא שיבא מביאר לא להפיל עמלן נגד בחשקא דאדאול
חמירא כוס. ופליאם בעיני על כ"ה שהוגד לי שכל"ה כחב. אחו
הגט על יידי מה שאין נוכחים כן בנתימתי. סם דברי אסוק
אין

להקל בנ"י בלא אלא בענין שנאמר בגמרא ובפוסקים דהיינו כשנדרה
אבל כשאין נדרה חסות לאו להקל :
שאלה צט ומה שאמרה לומר לנדר בנ"י בלא שחל בשבת
כל היום כ"ה בפרק אלו מנלחין וכיוצא לדין
ק"ל דברים שצנעט טוב ולימוד דברים שצנעט טוב :
תשובה דע אכינוי כלא אפילו בדברים שצנעט ממש דהיינו
חפשי' המטע רב' שחמירין הרא"ש סיים בדבריו וכן
עמא דבר וכן פסל שני המהר"ם א"כ אף לדין שא"י
נוכחים לאסור סבו ללא לוסף על :

שאלה ק ועל דבר דיי ממונות שכתבה על מעשה שאירע
בראיון אחד לשמעון שילוי לו אחי סך על שלשה
וכב ונאכדה השלשה ביד שמעון ופסקו מנהיגי אותה העיר מה
שפסקו ואח"כ בה הפריץ בעל השלשה לביח שמעון בדורע לקח
אח כלתו מביח ונכסו לו להיות חפס ביד הפריץ במקומה שבר
סימן לו שמעון ה"ל כל שביע. ב' אדומים ומה מעלי' הפריץ
ומתל בפריץ לו סך חסוב כי שמועון מחייב לפלוה ולפדוה
וסארכתי למעמיך לכדיא ראוה וסברתי לפעור אח שמעון :
תשובה אכינוי מי לא ידע בכל אלה שמי שמסכיר אח עמלו
וכנס מאליו סכוב והמן נפשו במאסר ביד עכ"ס
החזק נפש אחר ושכיר הוא בזה שצברו בלא שום חתלי. דליכו הוא
דלפסיד אלפסיד. אבל אין לרואי להחליט וסברתי הדין ע"פ ראות
וגימקום כי אין מדרכי ומנהגי לכחוב שום פסק דין הנוגע בדיי
ממונות כי אם הלאות טענות שני הדברים ובראונס או בשאלה
כס"ד כשאולחם טענת שני הדברים ליד כלשאר הקרישונ' בזה מהר"ם
ז"ל. ע"כ אלפסיד ומה אח הפסס. ססם יליך מכל פחד ופס.
ותשטן בנפס. כס דברי המסכיר מורך ורבך האוכר דורש שלוחך
כל הימים הערוד כמדת האמן כדי לרווח למאן בני ישיבתי החמוד
וסמאלס בלימודים האלהיים וסכס יוסף עליהם וכו'. י"ו.
מארן בן מרדכי גדל"ה וזה"ש חסן העלך האמן מהרר"ן כ"ן זכ"ס :
שאלה קא לדיו לים ככר חסות שלם האכינוי האלוק התרומה
ר"ג ור"מ מהר"ם מאיר סג"ל י"ו ולכל התסחופים
בכל מעלתו שלם. הדיינו כחכך על דבר הגט אשר סדרת ועשה
זמן ארוך שנה אחר הכתיבה מלא בו כ"ה דבוקות אותיות ד' בנ"י
מחיצה דסיות וכו' ובקצת ממני לאמות דשפי בזה אם יש לפסול
גט זה או לא :

תשובה הכה אכינוי רוב הפוסקים ס"ל דאף לכתלה אין
לריב"ש מוקף גיול האותיות הגט ואף דברי המחמירים
לא מחמיר אלא לכתלה דהיינו קודם הכתיבה אבל אחר הכתיבה כ"ע
מודו. כמו שכל זה מבואר בד"י סי' קכ"ה וטעם המחמירים שכן
מפרשין דברי ר"י שכתבו החוס' צפ"ק דגיגין דכתב דנגד ליבא
קפידא היינו דביענד דוקא וכו' שמבואר בדבריו סמ"ג וסמ"ג וכן
משמע מדברי הב"י שאף הרא"ש שכתב בחסותו כלל מ"ה דבוקי
האותיות פוסלין בלארניו אם לא במקום עיגון שיש דוקא קודם שניח
ליד הכסא אבל אחר שניח ליד הכסא אפילו שלא במקום עיגון אין
לפסול שיהי כחב כב"י בס"פ ק"ה וכו' דעוה הפוסקים בזה
לחיות שיש פוסלים לכתלה כלומר כל זמן שלא יתכן מיחו כיכי
דינן מודו דלשאר ובעלי הסברה הזאת אם בעל התרומה וסמ"ג
וכו' וגם על דעת הרא"ש שכתוב שיהי כחב בכלל מ"ה דבוקות
האותיות פוסלים בלארניו וכך היו עושים בצרפת אבל במקום עיגון
שנא מלך רמוקא וכו' עכ"ל. מבואר בדבריו שהוא משהו דעת
הרא"ש עם אותן המחמירין ומכשירין דביענד דהיינו לאחר הכתיבה
א"כ על כרחך ס"ל לרבי' דשא דלא מחמיר הרא"ש בכתובים כי אם
במקום עיגונא היינו דוקא קודם הכתיבה. (ביאר על דברי הרא"ש
והסור א"ה סי' קכ"ה) ומה שחשב ל"ה על לשון סכור א"ה סימן קכ"ה
שמחלה כחב אין לריב"ש שישו האותיות מוקפין גיול ומ"מ נכסו
להחמיר לכתוב מוקף גיול וכו' וא"כ כחב ואם כן לו אותיות
דבוקים יכול לגרר הדיו שצנייטס והבדילא אבל אם נפלס עיפת דיו
בחוק האות וכו' אינו יכול להסיר הדיו לחקן האות דהו"ל חס חסות
וחסות. ודקדק ל"ה משמע לפי דברי הסור שכתב יכול לגרר הדבוקות
היינו לומר שאין נקרא חס חסות וקסא פשיטא כיון דלעיל מזה
כחב שאין לריב"ש מוקפין גיול ומ"מ נכסו להחמיר דמשמע
דאין זה אלא מוציא וסאך ועלם על הדעת שיהא חס חסות.
וכתבה כ"ה על זה מה שכתבה. אבל דע אכינוי שאין המהי זו על

ז'ל ס'ס וכו' :

שאלה קד

י"ע עמך גבור החיל האלוף המדומם והעגלם עולם מעלם מעלם. בשם וזהלם. ר"מ ור"ג מהר"ר ויסקיד סג"ל ולכל המסופים בללו שלום. טעויות דבריו אשר נדרשתי ממך על דבר הצניעות והחמלה הנעשית מחלל לאף שאירע בכן מעשם כמחורף שטערר היו אותן אלוף לעמך ג' מחלום מדומה במלך גדול או גינה מוקף גדר ובדלו לחזקו זאבים והמיתו וגם פלשו כחה וכמה לאן מהם והשתחו ים לרזן אם גם כן הלאן הנעלמים שלא היה יכר בהם שום פלע ומכס כולן אסורות מדין שפק דרוסות. וא"כ הצניעות והחמלה הנעשית מחלל כולן אסורות. או אם יש לגדר להחיר כל אותן הלאן שלא היה יכר בכן שום פלע ומכס מעשם שחזרו היקף או' חלר שצמדו הלאן בחזרו בחזרו זמן שכלו בחוכן האזנים הים היקף גדול ורוב מחזיק ד' או ה' אלפים לאן וא"כ יש לתלות שכל הלאן הנעלמות בחזרו ומלטו מן האזנים ולא שציו ארון. ויחספסן מעלן. בהם שכתב הכתוב י"ד סימן ל"ז בשם הרשב"א ח"ל ב"ח כשכנס בלבוש מלא שוף או בדיר של של כהמה קטיל לסם מקום לר שאלן דרך לברוח מפניו חלל ארי שנגנב למקום שהכמות רועות שם חלילו ששטענס זאוחו והוא שחוק אין חוששין שאלו אומרים בחזרו מפני ולא השנים עכ"ל וכח ע"פ סב"י ומדמשלגין בין מקום לר למקום רחב כמחור הסמ"ל וספר החרומה ומשמע מדבריהם שכל מקום שאינו לר ביותר חלל שיכולין לברוח קצת מפניו חשיב מקום רחב חלל מדברי הרשב"א שכתב דביתו משמע דמקום רחב סייע בקצת וכיוצא בה חלל בית וחלר גדולים לא ומיני לו דרוסות ולומר דאורחא דמלחא נקט ולא דוקא עכ"ל סב"י וכתב דנראה לך שהרשב"א דוקא קאמר בקצת ולא אורחא דמלחא. דא"כ נחז דבריו לשעורין דלא נדע איזה מקום לר ואיזה מקום רחב וכו' ולא כמו שכתב סב"י דהרשב"א לא דוקא קאמר. וסיימת דבריו ח"ל וא"כ איני יכול לבקול דעתו אם חלך חסר הרשב"א וס"ה וא"כ חסר הרשב"א עכ"ל :

תשובה והנה חשיב בקצת דמחור דבריו משמע שכתב לכוות ולחסור דבני סב"י ולכחיהם שהרשב"א דוקא בקצת

קאמר מכה טעמם שטע"ל דא"כ נחז דבריו לשעורין. חלל דבריו הסמ"א וס"ה חסר מורד לבריו סב"י שסמ"ל שכל מקום שאינו לר ביותר חלל שיכולין לברוח קצת מפניו חשיב מקום רחב ולכן כתב' שאלח' מסופק אם לילך אחריהם או אחר דברי הרשב"א. ויש לתמוס על דבריו והלא טעמם שטעמם על דברי הרשב"א שדוקא קאמר דלאם לא כן נחז דבריו לשעורין וזהו שטעמם עומד ים לר לעשות על דברי הסמ"א וס"ה ולמה לא יקשה לך קושיו זאת דעת דבריו לשעורין גם עליו. ושור דלא שייך לומר שיש מחלוקת בין דברי הסמ"א וס"ה ובין דברי הרשב"א בלחם שסמ"ל לעור אחר מי לך שגרי כלל דברי הסמ"א והרשב"א כולם שוהקין ואלקחו מדברי ס"ה וכו' הרשב"א טעמו בחזרה ביום הארוך ח"ל וסא דלחמיה דבאליהו שחיק ואינהו מקרקרין נראה דוקא כשכן במקום לר שאלן יכולין לברוח מפניו חלל היכי דעלל בינייהו וכן רועות במרחב שיכולין לברוח ממנו אפי' ואינהו שחיק ואינהו מקרקרין ל"ח לו דמחמח ביניהם הוא דמקרקרין חסר רחוק אחריון ולא השנין וכן מלחתי לרד בעל החרומות ז"ל עכ"ל. וא"כ אי אפשר לומר שהרשב"א יחלוק על דברי ס"ה. וגם דבריו הרשב"א שהציג הכתוב שסם דברי הרשב"א בספר ח"ס הקלך שכתב סב"י על זה דמשמע מדבריו דמקום רחב היינו בקצת וכו' ולא בית וחלר גדולים. (והייתה על סב"י בנאור דברי הרשב"א נדון דריסה זאניה) ים לעשות על דברי סב"י דמה ראות לדקדק מחור דברי הרשב"א שכתב חלל ארי שנגנב למקום לר ששכמות רועות שם וכו' דמשמע בה חלר גדול מקרי מקום לר אחרת דוק מתחלת דבריו שכתב ב"ח כשכנס בלבוש מלא שוף או בדיר של כהמה קטיל לסם מקום לר שאלן דרך לברוח מפניו וכו' דמשמע דדוקא כלוב ודיר סם מקום לר שאלן דרך לברוח מפניו הא חלר גדולים לא מקרי מקום לר ויש לסם שם מקום לברוח וכן משמע מדבריו שכתב ס"ה הארוך שכתבתי לעיל :

והנה כדי לעמוד על חוק הסנין אחריון ג"כ לעון ס"ה ח"ל ואם הכה מחול ח' מן השאר חרגולים מותרים אם הם במקום שיכולים לברוח ואם הם במקום לר וקעון כולם אסורים עכ"ל וכיוצא בזה הן ממש דברי הסמ"א. והאחרון וסיתר הארוך אחר שכתב שאם נמלא חסול כלל של חרגולים ומותרים מקום דמחול

א"ש בדיק הסודר מאיר בן מהר"ר גרלי"ם זל"ה וכו' :
שאלה קב פ"י ופה חומר קד' ה' לשמך ארובי ר"ג ור"מ חב"ד פלפול חריפותה כמחרר שמואל יז"ו ולכל הסופים בללך שלום :

והנה הטובי מוביל כחני זה פקר את אשור בנט כקר ומה שנסתפקת צעור כחיות הכינוי קור"ק. הנה הסכמנו לכתבו מחלר שכתב כ"ח שסם היסודים קורין אותו אפילו בפניו כינוי זה ואינו מקפיד כלל על העברים שאינם בני גילו וגם שאלתי אותו ואמר כי חינו לא שום גנאי כלל חלל שיקרא בשם זה בסיחו כבוד לאציו בן דך ומתנוס וקראו אותו בלשון פולני"ש חרגול קטן שהוא בלשון פולין קור"ק. והואיל ואינו שם גנאי ים לכתבו כי לא בהקפדה חלילה מלחא כי אם בגנות כי מנהג זה שכתב ממנו שחלל כמדרי גיטין ישי"ם שמומר ששעה חסונה ונח לערש שם כותבין בו כל שום ותיכסה כמו שכתבתי לשאר חומרים משום דבריו הוא חלל ואלו חומרים לו זכור מעשיך הלאשונים. ובר מדין נמלא בשם מהר"ל שכתב בשם מהר"ר ז"ל שאל חשם על הכינויים אפילו לכתחלה משום דמלא בהגות מרדכי שו דחפילו שמוח דלא לירך למכתב המנוסה כחז אותן וכו'. וגם כתבנו קור"ק ולא קור"ק שחיי"ט טעמם כסוף חלל מעלמות שם הכינוי כ"ח ק הוא בלשון של פולני"ש בשקריין אותו בפניו ומדברים לשון טובה מוסיפין וי"ו לבסוף והראים כשחזקין אותו שלא בפניו אין מוסיפין אותו בשם קור"ק כ"ח קור"ק וסברה שמוח של עבדים נמלא כיוצא בו כגון מל"ק מלך"ו ודומיין. גם לא כתבנו לא ע' ולא י"ד בן ר"ח לק"ף אחרונה משום שכל שמוח כיוצא בללו אין חלל חסונים לכתוב שום זאוחו חומרים על הנקודים כסוף כך הוא מקובל בדי פערט במדינות הללו. וכל שם קור"ק לא היה שייך לכתוב כלל כשמשמע שם זה. ומה שרצית לדמות ענין זה לקיורר השם חינו ענין לא דהסם הוא כשכנס עיקר השם במילואו ואין לירך לכתוב הקיורר ממנו. גם מוס שרלס לא לרמזו למר"ל ומיר"ג לא ידעתי מה ענין זה לזה. (שוב על מ"ה הנה דש"ע מפור ח"ס ס' ק"ח ס' י"ד וס"ה י"ז שאל ידיו כשחזין אהר"י) ומס שהקשית מהרי גאנות על ש"ע אהר"י בסימן ק"ח סעיף י"ד וסעיף ע"ו אחר' אין מדבריו וסעיף בספר ס' פ' הוא ספר מחובר מחלקים רבים והרבה פעמים מה שילך נפרד לא ידעך מחובר וזאתה שעתה אין ספריי וכלי תפמיני בדי גם סהרר גיטין עלי כשר"י ל' בע"ס. חלל לפוס ריטעל נראה דלא קסם כלל שהגהה של סעיף י"ד בסופותקת מהריב הנניד שכתב ס' איני שסם טעמם שחזתה בין היסודים ועס"ה לסבדיל כמו שחמאל זה סברה פעמים וסמדות לי שסמגור מש"ל סכס' זה בשם הרמב"ן ח"ל ישראל כמחור לארץ ששמוחיסם גיטין וי"ו שם שמוח אחרים בשם הסמ"ה לירך למכתב חלל פלטי דמחקרי פלטי וכו' וכן בשמות הפיזיות שחזתה השם קצת בין יהודים לגברים וטובתו על שם הכנרים דמחקריות כמו שטעמם בקראקא לכתוב קאמ"ר דמחקריות קאמיר"ו דוק שסמ"ה בהגהה זו חלל אם עיינים כמעט אחד אין כותבין רק שם ישראל כמו שכתבתי לשל ס' ק"ח סעיף ג' דאייני ממש כיוצא בהם שכתבתי. חלל מה שכתב בסעיף ט"ו שמוח מדבריו ח"ס סימן רל"ה לא איני שהכריז קרין שם טעמם שלו כך חלל שסמ"ה אותו כך וקורין אותו בשם הכינוי לבדו והיסודים מוסיפין שם המוצחק שם שם הכינוי כמנואר שם ח"ס ולכן פסק שאלן לירך לכתבו שלא כדברי ח"ס :

שאלה קג וכן שאלת להודיעך הלכה למעשה בחלילת כח בעד שלם :

תשובה אחר' לשון שאלתך אינן מפורסם ומדוקדק כי הדברים יוכיחים שכתבת ברב הלחיות ואם טווחה השאלה היה שנסתפקת אם היה סעד דיוק על קודם שחזתה עומה זו וממלא פלוי דם אם ים לסקל בדין כדן תכמים. או פשוט הוא בפניו שאלן לרמות עד שחזתה בו לכתס האמאל. גם ססברא חותה קסער היה דיוק לס מקור' שסמגור אותו כסחם עדים שדרכן לסיח דיוקים לכל אסם הבודק' עומה. ומס שכתבת שיש לך סברה שמוח לרמז חלל או פלעי ומעשה ידי חסיד ופגמיו פחותים חלל לל שואלי דבר כיד ה' המוכס עלי רק שעתה לבי גל עמודי מרוב סמדות כסבת הסרפס אשר שרף ה' וכלי תפמיני אינם בדי ואפסיק ואומר שום מאדון שסלם וססלם. סם דברי האוכך נאמן דורס שולקך כל הימים סקודר מאיר בן מהר"ר גרלי"ם

כב

מדרים

שאלה קה קו קו

רובלין

ולא דברו מה שפוסקים רק מה שדקדק מדברי מהר"ל בעלמו :
(פירוש על דברי מהר"ל בדיון מה נפוסה).

ונאמר כי מדבריו נמשע שאינו מתקן בדיון מה נפוסה בין בין נעשה קודם הפסח ובין נעשה חוץ הפסח אלא אפילו אם נעשה קודם הפסח. אחר כך כל המלה מדרבנן כחם ח"ל דוקא אם נפוסה היתה באמצעות מתנת האפייה או אסורה וכו' ע"ל ולשון אסורה משמע דהמלה כולה אסורה ומדלא חילק בדיון זה בין קודם הפסח ובין לאחר הפסח כמו שחילק לעיל מזה בדין מה נפוסה וכו' דבריו לא דמה נפוסה לא שני לבי בין מן הפסח ובין קודם הפסח אלא אפילו בקודם הפסח כולה אסורה (פסע מפני מה בלאחר מה כפולה ים חילוק בין קודם פסח לאחר הפסח מש"כ בנפוסה כולה אסורה ח"ל קודם הפסח). ונראה דנעשה ים בדבר דגבי מלה שנפסלה לא חזיק שום חזק בעשה המלה כי אם בלאחר מקום הדבוק במתנת המדרבנן אף הדבוק שולט שם ומתנת זה מתנתן כלק סברא לומר שלא נתחמץ כי אם במקום הדבוק ולא זולת כי חזק מן המקום הדבוק האור שולט בו יפס ואין מניחו להחמין אלא נאפה מיד ואין בו חשש חמין כלל אלא שיהיה ראוי לומר שגם כל הנפח המהולל דהיינו כל המלה מן המקום הדבוק יאסור מתנת שנוגע במקום הדבוק שהוא חמין וכולו ממנו. דלא גרע לכל הפחות מתנת ומלה שנאפה בחמין אחד ונגעו זה בזה שכתבו הפוסקים דדמי לפת חמה וחבית פחותה. לכך פסק בעל דרומת הדשן דבחור הפסח דחמץ במשאו פסחים לכל המלה ובעבר הפסח אם הדבוקים כל כך משע שיש במלה פסחים כנגד מקום הדבוק פורשין הדבוק ושאר המלה מותרת משום דחמץ בערב פסח נשעים. אך מדברי מהר"ל לא נשמע ד"ר כי בשאר המלה נשעים גדר מקום הדבוקים שכתב ח"ל מה נפוסה נכפול והיה בערב הפסח אחר שם וסורה מהר"ס לחתוך הכפול וסוף מותר ואין בחור הפסח המלה כולה אסורה ע"ל משמע מדבריו דבערב פסח בכל ענין סורס לחתוך הכפול והשאר מותר אפי' אין בו פסחים נגד מקום הדבוק וא"ר יתכן טעם לדבריו ממה נפסק אי ס"ל שמתפשט החמץ על מקום הדבוק בשאר המלה לינעי פסחים בערב הפסח. ואי ס"ל כסדרה מהר"ס דאין אסור מה נפוסה על ידי אפייה כ"א ע"י ביטול א"כ אפילו בחור הפסח לא יאסור כל המלה כי אם בקליפה או כדי נטילה נגד מקום הדבוק כמו שסבר מהר"ס גבי חטה קמחולא כמלה אפוייה בפסח וכן אפי' בערב פסח לכל הפחות לינעי קליפה (פסע למה לא היה מהר"ל מזה"כ) נגד מקום הדבוק שמה"ל). וא"ר לומר דלשולם ס"ל דעל ידי אפייה נחשפעת אסורה החמץ של מקום הדבוק בכל המלה ולכן בחור הפסח כל המלה אסורה. כמו שאנו רואים בנפוסה חמץ כמלה אפוייה בחור הפסח דכל המלה אסורה משע דחמץ נפסח במקום שלא בדברי מהר"ס. אלא דס"ל דאין קליפה מקום הדבוק בעלמו אינו מתקן גמור גם אינו דבר הנימוח ונכלל או מפעפע ונותן טעם בכל שאר המלה. ולא מתפשט ממנו בשאר המלה כי אם ריח וטעם מעט וכו' דייק לישא דהעור סוף ס' חס"ל גבי חמץ ומלה בחמין אחד שנוגעים זה בזה נפסח ויש אומרים שם נפסח זה דמי לפת חמה וחבית פחותה ע"ל משמע דאין שולטין טעם זה מזה בגניעה כי אם כענין ריח כענין פח חמה וחבית פחותה וס"ל אם הכל במלה אחת. ולכן ס"ל למהר"ל שפי' אין בשאר המלה פסחים נגד כל התחיקה של מקום הדבוק מכל מקום לא אסור שאין בשאר המלה פסחים נגד משע טעם וריח שמתפשט בו מהמתנתן על מקום הדבוק ולכן פסק מהר"ס בפשיטות בערב פסח לחתוך מקום הכפול והשאר מותר. וכן ראיתי מורי חמי כאלון מהר"ר יצחק כסן ז"ל כ"ס שלא היה מדקדק לשער אם יש בשאר המלה פסחים נגד מקום הדבוק אלא בכל ענין היה פורס מקום הדבוק ושאר החמץ. וכן אינו נראה חמץ :

(פסע על אסור מלה נפוסה אפי' קודם פסח.)

אבל

כשנפסלה חמץ נעשית נפוסה מתנת האפייה ולא נעשה כן בכל שאר המלה שכתב מהר"ל אפי' שכתבן שולט האור לא נעשה זה בלי ספק. אלא ודאי מלה זו נפוסה בעשייתה ובחוקיה ויותר נשאר המלה או שלא נתחמץ בה הטיב עסק גמור בנפישת הריח והריח שחמץ המלה נפץ עננו וכו' שאלוהו עסק מנפול העשיות אם עשה המלה עז בהתחילה להחמין. כמו שז' שהריח העז שיש ק"ק ונפוסה המלה לא התחמץ בה הטיב ולא נפול בה התחלה החמין ונפסח זה כשנפוסה אסור בחור החמין על ידי חום החמין ולא החמין בה לפועל ונפסלה בהתחלה ונעשה

נפוסה באמצעות שזהו סימן שנכנס במלה זו כח החמין בעודם היתה בלא חמץ שלא נתחמץ בה הטיב וכלל המלה נעשית הריעותה. ואפי' שלא נעשית נפוסה על כל שעה המלה כי אם במקום אחד מכל מקום הנפוסה במקום אחד מכלל החמין על כל המלה. ויש לדמות זה לרבו. סידוק בשבוע מתקן נעשה סדקים פרק אלו עובדין שואר יסרף והאכולו פטור. סידוק יסרף והאכולו חייב כרת. למה שואר כקרי מצינו. סידוק שמתעבר סדקים זה בזה וחממים אומרים זה חם האכולו כרת ופרש"י שואר קל המניח על לרבו. סידוק בשבוע מתקן נעשה סדקים כקרי מצינו סדק לכלן וסדק לכלן ע"ל ומבואר הוא שלא נעשו סומים הלל מעלמם בעינם בלי ספק אלא ע"י ששבו עם העינים יותר מן הראוי. וגם דבר פשוט הוא שסומים החכמים במחמין אין הפירוש דוקא היכי שנחששו בדקדוק על כל שעה סומים אלא אפי' אם הם במקום אחד מן העינים או כל העינים אסורה סומים הללו מורחים ונכנס החמין בכל העינים ע"י ששפסם יותר מהראוי. ואם כן הוא הדיון נמי היכי ששבו עם המלה ולא נתחמץ בחיפוי הטיב ואפי' הוסיפו בחמין ונעשית נפוסה ע"י חום החמין ע"י שאלו נעשית נפוסה כי אם בחמין מותר מומס כל המלה אסורה שהיפוט במקום אחד הוא סימן על כל בלא המלה שהחמין החמין ליכנס בה בעודם בלא. כן נראה לי ונכון הוא :

שאלה קה

ומה שנאכלה אם הוסיפו קדרה בחור חמין של בית חמין או על גבי נפסח אם יש לאסור להחמין : דכל תשובה דע אסורין בדיון זה אינו נוסק להלן בדיעבד. דכל כיוצא בזה הוא חומרא ויורה ולא נמצא בשום פוסק כי אם במהר"י ווייל ודי לאסור בזה להתחלה שלא לבשל בחמין וגם

שאלה קה

שלא להניח עליו חמין. אבל לא לאסור בדיעבד : שאלה קה ומה שנאכלה אם מה שנוגעים שאלו ארבע אצלות בחור הרגל שאין נוגעים אצלות עד אחר הרגל ובחור הרגל אפילו מקומו אין משע לישב במקום האצלות ואמרה שיש לסביו רחיה שחור לישב במקום האצלות מהא דכח סר"ן בפרק המוכר פירות אחר דלחיה רחיה בנפישת גבי מעמדות ומושבות ח"ל אם כן אף בשבת מותר לעשות כן. וז"ל מכלן ל"ל פסוק שכלות המקומות שנהגו לישב במקומם בשבת וסם אצלות ואינם רואים לקנות מקומות בשבת מפני שאומרים שאסור לנכס אצלות וכו' עזר מונק פירוש הוא שחרי חמין כלן מעמדות ומושבות בשבת ופי' הר"ס ז"ל הטעם מאחר שלא היו עושין אצלות אלא מעמדות ומושבות בלבד משמע שבישיבה לכבוד האכל אין בה משום משע ע"ל :

תשובה

האבני פליאה צעני נעלם מן מה שכתב סב"י עליו בעור יד סימן ז' ח"ל ואין הגיון דומה לראיה דהם שאלו חמין עושין מעמדות ומושבות בבית הקברות כדי שישארו רוב עם שלא היה ביהמ"ד אחד מכלל חמין אלא כשנפסח מקומות בבב"א לתקן האצלות מחוץ שנוגעים אצלות בשבת וישיב כחם של הנוגעים שלא לקנות מקומות בשבת ע"ל. (במלך של דברי דמך המוכר פירות בדיון אצלות בשבת לאסור מה שכתב מהר"ל בזה ש"כ משור י"ד סימן ש"ז). ואפשר שם הר"ן לא חייבו במקום שם מקומות מיוחדים שיושיבם הם האצלות נמנהגו שכל יודעים נפסח אצלות וישיבם שם אלא שחיו נוגעים לקנות מקומות למקום וגם לקרובים היו משנים מקומות לכבוד האכל כדמשמע מדבריו וכן היה ברייתא פרק אלו עובדין דקמי' אבל שבת נאסרה אינו יולא מפסח ביהו שנייה יולא ואינו יושב במקומו ואינו מדבר וכו' הוי ג"כ פירוש כיוצא אלא במקום שנוגעים שם מקום מיוחד האצלות שיושיבם שם לשם אצלות כמנהגו אפי' שם אצ"ן מודם. ואפי' שלפי סברת סב"י הוי דיון שכל אצלה בעולם לא יתנה מקומו ולא יושב בשום שבת במקום האצלות ולפי זה אין לנו מונק דכדברי מהר"ל חיו נוגעים שם בשבת משע האכל מקומו יושב במקום האצלות וכן כתב מהר"ל חיו נוגעים שם בשבת שאלו שכתב על דברי סב"י ח"ל וז"ל שם בשבת ישא מקומו וכן סומכא פשוט ואין לשנות הסומכא ע"ל. כגם שמה שכתב וז"ל שם בשבת ישא מקומו על דברי סב"ן נחמנו מ"ל לא נראה לי דברי אלא נראה לי מה שכתבתי שאין ענין מנהגו לדברי סב"ן ולא מנעם דברי אלו סומכא. אבל פסע מנהגו שם בשבת וישיבם האצלות במקום האצלות לא ב"י וישיב בלדא אלא כל ל' יום וכל י"ב

ק"ק קראקא"ל ונלתי ספק שד"ן זה בל לפי בית דיינים סיפא וכל מה שכתב ושאלה ודרכת ממני נעשה בדיעה ורלן חב"ד על ק אמרתי למלחם שליחך ולשלי כ"ד ה' בטובה עלי :

(ח' נוסח לשון השאלה :)

יעקב

ואכתו רחל קורים בל' בימים ובינים לא היו להם. והשטח שאלה העדרים ירשו אותם יורשים יחיו מי שחיו ואח"כ שלל יהיה רוחם נוחה מהם. והיה יעקב בן ארם ולרלן בת ארם ויוצו אותם ונתנו להם שטר מתנה. רחל נתנה להם כתובה לאחר מותה. גם יעקב ה'ל' בל'ל שמוח רחל בחייו נתן להם במתנה אלף זכר' וזמן פערון אלף זכר' שער אחת קודם מותו והתנו שאל יעקב למכור ביהו של כמר יעקב המשוועד להכובדה אז על כל פנים יאירו להמקבלי מתנה אלף זכרים והפירות מזה אלף זכרים יהיו להטחתי מתנה כל ימי חייהם ואחר כל אלה הלכס רחל לעולמה ופסקה חיים לכל ישראל ויעקב שאל אשה אחרת בת בנים ומקוה לסבנות מתנה ככר ינדה לו בת ומתה הבת וסוה מקוה ומיכל להשפוט ה' ולרחמי שירכש עוד בלרלן בנים ובני בנים. והנה עשה רואה יעקב ה'ל' לחזור ממחנהו ה'ל' בל'ל' שאל נתן מתנה זו אלף מפני שיהיה חושב בדעתו שאל יסיו לו בנים ואילו היה יודע שחיו לו בנים לא היה נותן מתנה לאחרים. ואף שכחזר בטובם שער מתנה וזכר' זכרים להמקבלי מתנה שיהיה למת רחל וליעקב זרע קיימא. או ח'ו שחשדל מרת רחל ויעקב יא' אשה אחרת ויחיו לו עמם זרע קיימא אז גם יעקב אין רשות למכור ביהו אז להשכירו. רק בל'ל' שיעיר להמקבלי מתנה אלף זכרים ויחיו לו עמם וינעשויו נתן במתנה גמורס וכו' כל זה היה אלא פיעוטי מילי כי לא עלה אז על דעת שחיו להם בנים שכרי רחל היחה אז בת ל'ד שנים וגם יעקב היה זקן בל' בימים. ועוד ית לו חצילת פיעוטי אחרת אשר אין להאריך בכן ויתבאר מתוך הכתובה. זה תחילת ענין השאלה :

(ח' נוסח לשון שטר המתנה :)

בורת

רחל נתנה במתנה גמורס חתוכה שירי' וקיימא אח כתובהה שיהיו אלפיים זכרים פ' נתנה במתנה למכר רל'ל' בן אחיו של צלה הר"ר יעקב ולמרת שרה בת אחיה של מרת רחל כמר שמואל סג"ל הי"ד שיהא בנז'ל' כמר רל'ל' בן אח מרת שרה ה'ל'. ומהיום ומשכשו נתנה מרת רחל ה'ל' כתובהה ה'ל' במתנה גמורס למכר רל'ל' בן אחיו ונ'ל' שרה ה'ל' כתובהה ואל שירס מכתובהה לירשיה רק ארבע מלוח זכר' פ' והשאר יל' למכר רל'ל' בן אחיו ומרת שרה ה'ל' בל'ל' נתנה להם מתנה סמבזארים. בל'ל' הוחס שזמן המתנה ה'ל' לא יחול עד שעה אחת קודם מיתת מרת רחל וסג"ל ואז חתול המתנה ה'ל' בכל חוקק כל מתנות צעועל. הנאי שני הוחס שבל'ל' ח'ו שמת רחל ובעל'ל' כהר"ר יעקב ה'ל' יסיו להכיר למכור כה'י בית השני ששעה לה אפוחיקו על כתובהה. אין ביד כמר רל'ל' בן אחיו שרה ה'ל' כל המתנות למרת רחל וסג"ל ה'ל' למכור ה'ל' בל'ל' שיש לה אפוחיקו על כתובהה ה'ל'. רק זאת שמת רחל ובעל'ל' ה'ל' ה'ל' יעשו למכר רל'ל' בן אחיו ומרת שרה בעמון מספיק על אלף זכרים פ'. דכיינו הן שיחמו אלף זכרים ביד כהקל יל'ו כחן ק"ק קראקא"ל שיהיו חסא קיימא. והפירות יאכלו כהר"ר יעקב ומרת רחל כל ימי חייהם עד שגיע זמן בניית המתנה ה'ל'. דכיינו שטה אחת קודם מיתת מרת רחל ה'ל' כ'ל'. או יעשו למכר רל'ל' בן אחיו שרה ה'ל' בעמון אחר על שיעבור קרקעות שיהא מספיק על אלף זכרים שיהא חסא קיימא ומרת רחל ובעל'ל' ה'ל' יאכלו הפירות מהם. ואף יעשו אחר משהים חסא ה'ל' שיהא למכר רל'ל' בן אחיו ומרת שרה בעמון מספיק על אלף זכרים קרן. אז אין להם כל מתנות בשום אופן שצעועל למכור כה'י בית הפנים ששעה למרת רחל אפוחיקו על כתובהה. עוד הוחס שאל ח'ו שיעבר כהר"ר יעקב כה'י אשחור מרת רחל ב'ס דכיינו שיהיו יל' אלף זכר' מותו בית אכנים ועוד ייתח מותמים והכשנים לערך כתובהה של מרת רחל. אז יסלקו למרת רחל במותמים ולא עם כה'י בית. ואם ח'ו שאל ייתח כתובהה משלם במותמים כי אם לערך אלף זכר' מלכד כה'י בית. אז יסלקו למרת רחל ב'ס דכיינו שיהיו יל' אלף זכר' מותו והשאר יסא על הכית עד כדי כתובהה ה'ל'. ואם ח'ו שאל ייתח מרת רחל אלף זכרים משלם אז שאל ייתח מותמים בדיני ממונות כי אם להשכין כה'י בית ה'ל' עד שיהא לה אלף זכר' משלם. ובאלו אלף זכרים שחיו בידם וכולם מרת רחל לעשות כל מה שלבה חפץ ואיפת אל' יימח בידם

חדש על כרחך הוא מעטס אחר שארי טוהגים שכולכים כהלכות שבו הקריעה גם בשבת ואין מחזירין אותו לחזרויו וגם יתר דברי אכלות שמרמים וטוהגים בכל שבתות של י"ב חדש עתה הדין אין רל'ל' לנכוח בן לפי דין הסוסיקס :

(פסע על מהנה האכלים שיעשים במקום האכלים ח'י' שבת.)

אלה

נראה דעטס המנהג הוא משום דכיון שכבר חל האכלות קודם שבת אינם ממעטים מלהכוח קל'ל' דברי אכלות בשבת כל שאינו אכלות גמור משום דכיון ד' ימי אכלות בשי ואין ז' בל' שבת והשבת עולה למיני ימי האכלות ע"כ לר'ל' לנכוח בן קל'ל' דיני אכלות וטוהגים. בן דברים שצנעט. וגם איחא בנמרל' אחר רבי יוחנן ית לו מעטלים בגדליו מעטלים מוכיכים עליו ואף פריעתה הראש אינו לר'ל' ומותר לר'ל' צעועט שבת ח'י' ועוד איחא בפרקי ר"ל' וסביחו הטור סוף סימן ע"ג שכתב היה האכל ככס בשער האכלים ופשוט מכוסס והיו יודעים שהוא אכל ולומרים הכוכן בבית זה וכו' וכח זה על כרמנ'ל' ח'ל'ל' ואע"פ שחיו אכלות בשבת כיון שיש לו מעטלים בגדליו מותר וטוהגים בן כד' להכיר ביהו ובין המנוסס עכ"ל ואע"פ שסב"י כתב על זה וז'ל' ובזמן הזה אינו יול'ל' בשפת מכוסס שאלו מתי מעט וככל יודעים שהוא אכל ח'י' עפ"י שאין פשוט מכוסס מכל מקום לפדנו מכל זה שכתבמעטלים בגדליו מותר לנכוח קל'ל' אכלות שבת ח'י' בדברים שראים קל'ל' כדברים של פרהסיא ומהו שכתבב המנהג לר'ל' גם בשבת במקום האכלים וגם שלא להחליף קום בנר אפילו הכהונה ח'ל'ל' שזה נראה כדבר של פרהסיא שאין לך ענין שאין לנכוח ככוס לנן בשבת ויחר דברי אכלות שטוהגים בכל שבתות של י"ב חדש וטעם הכל כיון שכבר חל אכלות קודם שבת אין מפסיקין מלנכוח בקל'ל' דברים אפילו בשבת משום דעל כרחך לר'ל' לנכוח בן קל'ל' דיני אכלות כמו שכתבו לעיל. וגם אם פנפ כהנל' בחור י"ב חדש אין מפסיקין מלנכוח בן דברי אכלות שטוהגים בכל שבתות אותו שנה. זה נראה לי בטעם מנהגים שטוהגים דברי כה"ר :

אבר ה"כ שחידש אכלות בר מינן בחור הרגל שאל נכח ולא חל עליו עדיין שום אכלות אין הכרח כלל להדלות ולהרבו בן שום אכלות שחידש במיני דפרסהסיא וגדולה מזו שאל'ל' דברים שצנעטס ס'ל' להרמנ'ל' שאין לנכוח בן הכס שאין טוהגים ממוחו מכל הקום טעמו הוא דכיון שאל חל עליו עדיין דין אכלות אין רל'ל' לנכוח בן שום אכלות כלל וכן כתב סב"י בטור ח'ל'ל' צב' ח'ל'ל' ש'ל' כרמנ'ל' שסוקבר מחו בגדל אינו טוהג בן ח'ל'ל' דברים שצנעטס כחז ח'ל'ל' וא"ל והאריך אפשר שיסבור כרמנ'ל' שהקובר מחו בחור הרגל שאל יסכו בן ח'ל'ל' דברים שצנעטס ומי עדיין אין טוב מנכוח שדברים שצנעטס טוהגים בו. וז'ל' דשאל'ל' הכס דכיון ד' ימי אכלות בשי ואין ז' ימים בל'ל' שבת הלכך על כרחך לר'ל' לנכוח בן קל'ל' דיני אכלות אכל בגדל דכיון דכקדקס האכלות כרגל מפסיקו כקל'ל' חל האכלות עדיין דין ח'ל'ל' שאל יסכו בן כלל עכ"ל ואע"פ שחיו אלו טוהגים כדברי הרמנ'ל' כדברים שצנעטס מכל מקום כדברים שגדל'ל' כמילי דפרסהסיא אין לזוז מדבריו כי טעם נכון הוא. על כן אינו מותר שיעיבה האכל במקום מיוחד לאכלים כמנהגיו הוא מחזי שטוהג בל'ל'ל' במיני דפרסהסיא וכיון דעדיין חל עליו שום אכלות בגדל דין הוא שאל יסכו בן כלל ולא יסעה אח מקומו כלל וכלל עד אחר כרגל. כהרל'ל' לעינות דעתי כתבתי :

הנה השבתי לך חסוני על קל'ל' דברי שאלותך שנתאלו בזכריו ויחר דברי שאלותך שנתאלו מרוב העורמה בן עדיין לא נתיישב דעתי פס. והגליון שרעמת עליו דברי שאלותך הנחתי אותו במקום מולנע ועלם ממני מקומו אי. על כן חודיעני נא עוד במכתב יחר דברי שאלותך ואשיבה גם עליהם כיד ה' הטובה עלי כי בל'ל' חפסתי להשיב חמיד לכל קול'ל' דבר כפי אשר וורונו מן השמים. בל'ל' הכורד מורד ורדך מל'ל' בן מרס"ר גל'ל'ל' זל'ס' חתן כמל'ל' בגל'ל'ל' מרס"ר כ"ל' זל'ס' יוס ו' לסדר כי יפלא ממך דבר למשפ"ס וכו'. שער'ל' לפ"ק :

שאלה קה אילנא שפירא נושא פרי ומחד למעלס להשיביל ולחמוץ בנפני ען הכיחיו ודרכת חלמידי כוחי'ל' סל'ל'ל' מרס"ר דוד טעביל יל'ו. על דבר השאלס שדרס מעלתך ממני הגם שאין מרגליו להשיב טעונת שאלס בדיני ממונות כי אם על ידי שאלת שני הלהדים וא מרס"ר אשר המעשה והדין לפיכס מכל מקום כהיות שמת'ל' אחד מדייני הקהלס עיר ולס ביקרל'ל'

מחרים שאלה קח רובלין

להמקביל מתחם הפירות יהיו להטותים קום מוכח שהטותם הכחיה כדי שגל לא פנים יסיה להם להטותים פרחנסה בריוח כי ויהי חייסם וואס כן לא מקריז זע עניק נפשים. ויכול לומר קנס לפי הלשון שכתב הכ"י לשון הר"ן שמכיים או אפשר דלפי' כידי דכתב מסיים ולאחר מיתה הכ"י נמי שניק נפשים מקרי כיון שהוא מתבק כמו שלא יוכל למכור אוחס. מכל מקום בנדון דידן שמוכח מהענין שלא שנקו נפשו רק נעשים המתחם בלפני שיהא להטותים פרחנסה בריוח כל ימי חייסם אפילו לפי גירסה הכ"י לא שניק נפשים מקרי: **ואם** יענין טעונן הלא כחכר הכמ"ס גריס פרק ששי מהלכות זכיות ומתנה וז"ל לעולם לאומדים דעת הכותב וכו' כיצד מי

שהלך בנו למדינת הים וכו' אין מתחנה קיימות שהדברים מוכיחים שאלו ידע שבנו קיים לא היה טוחן לא נכסיו לשיק אם שייך מנכסיו כל שבו בין בקרקע בין במטלטלין מתחנה קיימת ע"כ. ובנדון דידן איכא נמי שזיר ששייר לעולם אלק וזכרים לפרנסתו ולא נתן להמקביל מתחנה כי אם אלק וזכרים מתאי' ביניה שהוא שני אלפים וזכרים. ואיכא בזהם שלגבי נפשי' איכא שזיר אלא לגבי יורשיו ובנו ואחריו ליכא שזיר. הכס שבמתנה של מרת רחל שנחנה במתנה כתובה איכא שזיר ליורשים ואכן אוחס מתנה נחבטלה במיתתה שזיר אין כרובם נגבים מחיים ואחר מותם אין כלן שום כתובה וא"כ לא נשאר שום זכות לאומדים מתנה כי אם מלך הכותב הכ"י יעקב הכ"ל ומתנה הכ"ל יעקב אין שזיר ליורשים דלא לפי משמעות השער מתנה אם יהיה לנכ"ך הכ"י למכור הבינ לפרנסתו מתחייב להשאיר להמקביל מתנה אלק וכו' ואפי' לא יתאר אחריו כי אם אופן האלק וכו' יתאר אופן מתנה כולו ולא יתאר לזרוע אחריו מתנה: **ואם** יתעקש אדם לומר דכל ז' לא נאמר אלא נמי שזיר לו ככר כן ויחשב לה מדינת הים ושמע שמת בנו ונתן נכסיו לאחר ואחר כך בא בנו שבוה שייך לומר לאומדים דעמו שאלו הים יודע שבנו קיים לא היה טוחן נכסיו לאחרים. אבל מנה לן לומר שאומדים דעמו בשלל ענין שגולד אחר נתינת המתנה בידיו דידן ודוגמא לזו ק"ל בנדרים דאין פותחין בגולד שאינו שביק. (ד"ו אומדים דעמו של נוח אפי' בשלל ענין הגולד אחר נתינת המתנה משא"כ בני נדרים) אף

אחרי האומר לו דאין לדמות בין מתנה בין נכסיהם שזיר נמי ויכחש הכמ"ס וכו' אדון נמי ביה שכתב כל נכסיו לאחר מתנה שביק לריוח מפני שגלי מוכיו אל מפני אויביו ואח"כ עשה פשרה עם בעלי מוכיו ואויביו אז קשטם שמתו אם נחברר שלא כתב המתנה אלא מתחם כן סוואל ודקאם כשעם מפניו וכו' הוא לר"ך לנכסיו בעולם מתחנה ודומה לשיב מרע שכח נכסיו מתחם אחר סובר לומר ואם שמת מחלי פורצו. וכו' נמי בנדרים כיואל' צה דלמדי דמי ששמת שמת בנו וכתב נכסיו לאחר איירי נמי בנדרים ע"כ. ואע"ג שהרמב"ן פליג עליה וכתב דלא איירי אלא שביק מרע אבל בנדרים אפילו בא בנו מתחנה קיימת דיוקן דשיק נעשים לבדים נמי שביק. הלא כתב הכ"י דכסאוי שייגא שכתב הכ"ס בנמי שכתב נכסיו לאחר מתחם בעלי מוכיו או איוביו גם הרמב"ן מודה ולא פליג אלא בכהא ששמת שמת בנו דס"ל דלא איירי בנדרים. אבל בנמי שכתב נכסיו לאחר בשלל שזיר לר"ך לנדרים מודם הרמב"ן ע"ש. מ"מ למדנו מהבנינו שגם בשלל אדם ענין שגולד אחר מיתנת המתנה בגון מיתה שמתו איוביו לאחר המתנה לאומדים שמתו ואחריו אל הים יודע שמתו איוביו לא היה טוחן נכסיו לאחר, ואלו לגבי נדרים ק"ל דאין פותחין בגולד מיתה איוביו ששום דמיתה ששמתו איוביו בחייו לא מקרי כתיבה כדנדרים שביק ר"א לומר פותחין בגולד וקאמר בגמרא מחי עומח דרבי אליעזר דלמך קרא כי מכל לא סהמאם המתקנים את נפשיה פי' ששם דבר לשבח בנדון ופתח לו הקב"ה פתח שאלו הים יודע שימותו וסוואל לא היה נודר ויבט פליגי עליה ואמרי דאין פותחין בגולד במיתה דזו לא שביק על כן שימותו וסוואל בחייו וכתב לא מתו אלא שכתב ידנו ממכסין כדליתא הכס וכו' שחארי' הכ"י בעור יד סיון רכ"ח אלא על כדכך לר"ך לומר דדינא דמתנה לא דמי דיו לרין נדרים. וטעמא דמילתא דבכר קל אלו דוחים המתנה ואומדים דעמו של אדם שלא היה טוחן לו והלא היה יודע דיתחיל ענין לו לא היה טוחן אלא כלל לא נתן מתנה ז' מראשו. כדלכאמור לענין מסירת מורעא דגבי מסירת מורעא דמכר לר"ך שזכירו העדים בלפניהם וזכי מתנה אין לר"ך להכיר בלפניהם דדי לנו בגילוי מילתא בעלמא כדליתא שביק חזקה הבאים

בידם כלל. ואם שחא חריבם יותר מן הזכרים אין לה רשות למכור אחי ביה או להשכימו עד שתשיר לעשות לכמר רליון ולמחר שרם ס"ל אלק וזכרים פי' קימה לנס בענין מסיק קימה לנס אלק וזכרים כשיגיע זמן המתנה לחול. דסינו ששם אחת קודם מיתתה כ"ל. והפירות מהאלף וזכרים יהיו למרת רחל כל ימי חייה. ובזה שיתן סמ"י עוררו שיהיה למרת רחל ולהכ"ר יעקב זרע קיימת ולא נח'ו שחשדר מרת רחל ה"ל וס"ר יעקב ישא אשה אחרת ויהא לו עמה זרע קיימת. אי גס להכ"ר אין רשות למכור ביניה לו להשכימו. רק בלפני ששייר לכמר רליון ולמחר שרם ס"ל אלק וזכרים פי'. כי מתנה ומעבדיו נתן במתנה גמורם מחובתו מלפניה למכר רליון ולמחר שרם ס"ל אלק וזכרים פי'. וזמן הפרעון יחול ג"כ ששם אחת קודם מיתתו. ואין רשות אחרת שאריו לר"ך להחלי עד שקודם כל דבר סלקו ובלמו ופרשו לכמר רליון ולמחר שרם ס"ל אלק וזכרים ס"ל. ואם ח'ו שיעדר כמר רליון בלי זרע קיימת מן מרת שרם ס"ל קודם שזכרם בסמנים ה"ל איז המתנה שנחנה מרת רחל ס"ל חסא בעלם עד ממש מלוח וזכרים שנחנה מסיים ומעבדיו מרת רחל ס"ל ליורשי כמר רליון ס"ל בלפני ס"ל. או אם ח'ו שחשדר מרת שרם ס"ל בלי זרע קיימת מעולם כמר רליון ס"ל חסא גם כן המתנה בעלם עד ממש מלוח וזכרים פי' מהנחתה לכמר רליון ס"ל כ"ל. לפי נעשה בק"ס בכל חוקק ח"ם שבעולם יוס' ו' י"ד חשיר שם"ל לפי. ותחומים זו חרי עדים. ע"כ נוסח לשון שער המתנה:

תשובה אם לא היה כתוב בנוסח שער המתנה או שח'ו שחשדר מרת רחל וס"ר יעקב ישא אשה אחרת וכו' היה נראה דאם יזכה הר"ר יעקב ס"ל לבנים מתנה זו בעולם דיש לדמותה לטא דליתא בפרק מי שמת אמתיתין דתנן החס שביק מרע שכתב כל נכסיו לאחרים דלא לא שייך בקרקע כל שבו אין מתחנה קיימת וכו' איכא שם בגמרא מהן תנא דלולין כמר אומדנא ופירות רש"ס מלך תנא דס"ל דלולין כמר אומדנא דעמא דנותן מתנה אפי' שלא שביק כמו שפירש רמי דקתי הכי דלא שייך בקרקע כל שבו לאומדים דעמא שנתחייאם מן החיים ולכ"י לא שייך ואלדעמא דכ"י ויכ"י ששם ימות יתקיים המתנה ואם יעמוד תחור לו ולא יתקיים המתנה ע"כ לאחר רב חנמן רבי שמשון בן מנחם הוא דהתיב הרי שאלו בנו למדינת הים ושמע שמת בנו ועמד וכתב כל נכסיו לאחרים ואח"כ בא בנו מתחנה מתנה ר"ס בן מנחם אומר אין מתחנה מתנה שאלו הים יודע שבנו קיים לא היה טוחן ופירש"ס מתחנה מהם אחרי שלא שביק ותלה במיתה בנו דלא שייך כמר אומדן דעמא ומתחייאן ר"ס בן מנחם הוא דקתי שאל לא שייך אין מתחנה מתנה דלמדיק דעמא שאלו הים יודע ששעמד מחלי ז' לא היה טוחן כל נכסיו ע"כ וכיון דמתחייאן אחרי כר"ס בן מנחם הרי קיימת לן וכן אישכא להלכה בפרק י' נוחלין דף אומדים דעמא סתמן דכ"י הר"ן שם קאמר כדנדר ז' אלא כח ששמיים בנדריו הים נוחן נכסיו לאחרים אפי' שלא שביק בן ששמת המתנה וכשיהיה לו זרע המתנה בעולם. ואע"ג שהרמב"ן פי' וכן הסוד ח"מ סיון רמ"ז כביאו ח"ל ורמב"ן פי' דלא איירי אלא שביק מרע אבל בנדרים אפילו בא בנו מתחנה קיימת דיוקן דשיק נעשים ויכ"י לאחרינו לבדי' נמי שביק ע"כ ובנדון דידן נמי סתמן בריא הים. הלא כתב הכ"ר שם על דברי הרמב"ן וז"ל ומיהו בנדרים נמי אם אחר מסיים ולאחר מיתה כיון דלא עניק נפשים בדים נמי לא עניק ואין מתחנה מתנה אם בא בנו ע"כ. הגם שהכ"י נסוד ח"מ ס' ס"ל אפילו לא היה ס"ר שם קאמר כדנדר ז' אלא כח ששמיים בנדריו או אפשר דלפי' בס"ג נמי שניק נפשים מקרי. כיון שהוא מתבק כמו ממכסיו שלא יוכל למכור חוסם ע"כ. לא נאמר ז' בנדרים ס"ר נכסיהם שגלו ולא ידעתי מהיכן העתיק זה הכ"י. ולפי הלשון קנספריס שגלו לא היה ס"ר שם קאמר כדנדר ז' אלא כח ששמיים בנדריו דאם כתב מסיים ולאחר מיתה אם בא בנו אין מתחנה מתנה וא"כ בנדון דידן נמי דלא שביק נפשים שזיר הכנו שלא מתחנה המתנה עד ששם אחת קודם מיתתה ובעזרת בתיים כל הנכסים כן שלו לעשות כן כל חפץ. אפי' שגולד שער המתנה וסוואל זה אלא ז' שזכר ששמתו הלשון שכתבו זו אח"כ הוא שגל כל פנים הנותן מחייב להשאיר להמקביל מתנה בנכסיו אלק וזכרים ואינו רשאי למכורם מכל מקום מאחר שהיונו שגם מאותן אלק וזכרים שישאיר

מדרם

שאלה ח

לוברין

מה

ובכל הפוסקים:

גם זה אינו כלום ואין שם קצין אל על זה שצרי זה מקרי קצין דברים כמובאר בכמה מקומות ואפי' את"ל שם מקרי שיעטור מכל מקום כיון שהמחנה אינה כלום גם כשיעטור אינו כלום. ואפי' שחסיים העור ח"מ וברא"ד כתב על זה שלא נראה לו שהנהגה בזה אלפס כי האומר נחלי לפטוי כ"ר וכו' בראשית הוא ולא הקצא ומי שבודק על פלמו שנתן אין בודקין אחריו האין ויש לנו להעמיד השער בחקוקו ולומר שזיכר אותן לו ע"י אחר ונשאלו בידו ונעשה שומר עליהם וכזה לו אחריות עליהם בקצין וברי ים כאלו זכויכ ושיעבודו אל עליהם ככל מכל מקום פסוק הוא שצדקו דין לא שייך לומר שלפון הודאס הוא שצרי מובאר משפון סתמה שחשוב גם כי משנה ומעשיו נתן במתנה וכו' שלפון מדים הוא ששכסיו בפניהם במעמד זה נתן להם אלה זכויכ על ידי קצין סודר ששקס בפניהם וכמו שסיימו בסוף דבריהם כל ה"ל נעשה בק"ס בכל חוקק וכו'. הרי מובאר שהסדים מעשיום שלא ממר או האלה זכויכ ממשי ליד אחר ויכח אותן לו על ידי אחר אלא ששקס לו אלה זכויכ על ידי קצין סודר ובזה מובאר שאין קצין בק"ס. וכל שכן שרבים החולקים על הראב"ד וס"ל שצרי מובאר דבריו תשובה ברי"ף כמו שצדקו דבריו ב"י. סימן ה"ל ולא קצין לן כדברי הראב"ד. ואם כן גם מה שכתוב בשער פתחה וז' ואין אחר ולרשו אחריו לירד לנחלה עד שקודם כל דבר סלקו ושלמו ופרשו להמקבלי מתנה האלה זכויכ כיון שהמתנה אינה כלום גם זה אינו כלום דכיון דאין כאן שום מתנה אין כאן שום פטון וחשלתוין.

ואם לחשב אדם מה שכתב הרשב"א בשבועה דלחבר סהסדים לסברת הרי"ף והביא רח"ס מפלוגתא דרב' ושמואל פירק שבעת הדיינים אמהמיון שחי כסף ים לי בידך וכלה אומר אין לך בידך אלא פרוטה ורב' ס"ל לשמואל לידוקא קאמר וכו'. פטור דמי שטענו לא הודס לו וכו' שצרי לוי דרשא קאמר פ"י שזה שחי כסף וק"ל כשמואל כתב בסוף דבריו אבל אם כתב לו ק' וק' זכויכ מוכסי בהא ודלא כיון קאמר מוכסי או שיש קאמר או שיעטור מוכסיו ויחן לו אותן הזכויכ ע"כ. וגם בשבועה אחרת כתב אפי' לדברי שמואל אם אמר אני נותן או מקנה מוכסי ח"ק זכויכ שיה קאמר וזה נראה לי דברו וכו' נשמע בסוף פירק קמא דקדושין גבי חנו מנה לפטוי ומת ויחן שכן בכאן שאמר נחתי לה משלי ח"ק זכויכ לכאורה משמע דלפון משלי כאומר מוכסי ע"כ. ח"כ בנדון דידן מני יומא דלאו דוקא אלה זכויכ קאמר דלא נתן בחליפין אלא היו ברשותו. אלא כיון דלאמר קלא יאה לו רשות לאסר הבית שזה אלה זכויכ בנכסיו דהיינו בבית קאמר או שימכור הבית ויחן לו האלה זכויכ. זה אינו דהסם שאמר שפירות כך וכך זכויכ מוכסי או שאומר אני נותן או מקנה מוכסי ח"ק זכויכ או שאומר נחתי ח"ק זכויכ משלי דמי' כאלו אמר ח"ק זכויכ מוכסי. לכן ח"ק זכויכ בהקנה לו שום ח"ק זכויכ בנכסיו שיש לו מעשיו בידו ונקמה הנכסים להקבל מתנה סלקך או שיתן לו בהנכסים חלק בשום ח"ק זכויכ או שיעטור מוכסיו ויחן לו ח"ק זכויכ. אבל בנדון דידן שכתוב בשער המתנה כי משנה ומעשיו נתן במתנה נחמורם אלה זכויכ וכו' ולא אמר מוכסי לא אצריק שהקנה לו נכסיו כלל אלא אלה זכויכ הקנה וכן אינן נקיים בחליפין וגם אין אנו יודעים שזיו או ברשותו לנך לא חל עליהם הקצין הלכן גם מה שאמר אלה יאה לו רשות למכור הבית גם כן אינו שייך דמי' שיעבר לו הבית למתנה זו אינו כלום דמתנה אין כאן שיעבוד אין כאן כדאמרין בקדושין מנה אין כאן משפון אין כאן.

וכבר המדריכי פירק קמא דקדושין והוא הדין בקאמר דברים בגון אם אמר למכור מנה אני נותן ק' והינינו לו משפון על אותו המנה אין זו כלום ויכול לחזור בו ולסלוף המשפון מידו מן דידן וכתב רבינו יבואה דברי יצחק דאם אדם רואה לחל למכור משפון על דבר מתנה או שירוכי יקנה קודם בקצין גמור המנה וכו' ואמר יחן לו משפון ואז יוכל להעטור על המשפון ע"כ ואפי' לישא ופרשים שם שאמר דלא תאמרינן מנה אין כאן מבטין אין כאן אלא בקדושין וכו' אבל נותן מתנה ופניה עליו משפון קנה דרשיתא המתלעין הוי שפיר תחת משיכת המתנה והביאו רח"ס מפרק האומינן דאמרין הכס כי תניה הדיא בגון שבאחת מביטלו לידו וכו' פ"ש ושור כתב שם המדריכי בשם ברכ מרענגשפורג שכתב בשם ר"ת שאין יחן לו משפון על מנה שיש לו מנה שכתב במשפון עד שיתן לו. כל זה אין ענין לנדון דידן דשאלו ההם שמשכן המשפון לידו

אך אמנם מאלה שכתוב בשער המתנה בזה הלשון ובזה יחן פ"י עזרנו שיהיה נחלה רחל והל"ר יעקב זצ"ל קיימה ואי' שחשדו מרת רחל בל' ובר"י ישא אשה אחרת ויהא לו עמה זצ"ל קיימה אי' גם להר"י אין רשות למכור הבית או להשגיח רק בלפון שיעטור להמקבלי מתנה אלה זכויכ פו' כי משנה ומעשיו נתן במתנה גמורה חסוכה חלוטה להמקבלי מתנה ככל אלה זכויכ פו' וזמן הפרשן יחול ג"כ שעה אחת קודם שימחו ואין רשות לרשו אחריו לירד לנחלה עד שקודם כל דבר יסלקו וישלמו ופרשו להמקבלי מתנה האלה זכויכ ע"כ. ח"כ כל מה שכתבנו נ"ל הכל בכלל שצרי שיהיה מתנה שאף אם ישא ברי' אשה אחרת ויהא לו עמה זצ"ל קיימה אפי' כן חסא המתנה קיימה. ומה שטוען ברי' שאלה הים אלא פטוים מילי לאו כל כוונתו. ומה שכתב מעלתך רח"ס ורעל לדמותו לזה דלחבר פירק מי שמת הרי שיהיה חולס וטעם במתה ואמרו לו נכסיו למי ואמר להם דומה שיש לי בן עכשיו שאין לי בן נכסיו לפטוי וכן אם אמר דומה שאשתי מעוברת וכו' וזרע שיש לו בן או שהיה אשתו מעוברת אין מתנה מתנה. אינו ענין לנדון דידן דהסם כיון שאמר דומה שיש לי בן וכו' הוי כאלו אמר בפירות שאם יש לי בן או שאשתי מעוברת לא יהיה במתנה מתנה וכדמשמע בגמרא דומה שאני מה שאין בן בנדון דידן דלדברא פירש בדיאלו שאם יהיה לו זרע קיימה אי' גם להר"י אין רשות למכור הבית וכו'.

אכן כשנעמוד על עיקר מתנה זו נראה שאין זה מתנה שאף אמנם שמתה רחל אשה ברי' יעקב היתה יכולה ליתן ולמכור כתובתה בטובה הנהגה כדלשון בפרק הובל בשמעתא דאשה ובר' וקטן פניעין רעה. דאשה יכולה למכור כתובתה בטובה הנהגה. והוא דיון דיכולה ליתן. אבל ח"מ כתב שמתה מרת רחל בחי' בעלה נחשבה למתה זו שצרי בעלה בכתובה כמתה בחי' בעלה. וזהו קא קיימה לן דלחיות אין נקיים אלא בכתובים ומסירה. וכתב בעל ההדמות וכן הסוד ח"מ סימן ס"ו ואפילו חסד השער חוב לידו וקטן מתנה בקצין שמוכר לו כל השיעבוד שבו אינו כלום ע"כ. ופסוק הוא שאין חילוק בין מכירה למתנה לענין דברי הקבלות כמו שכתב הרמב"ם והסוד ח"מ ס' דנ"א. גם פסוק הוא שאין חילוק בין שער חוב לשער הכובס כמובאר בכמה מקומות. וכמו שצדקו שם שיש לענין מחילה שמה שמוכר שער חוב יכול הנוכח לחולו כן האשה שמתה כתובתה ובעלה לחול דלחיהא בפרק הובל בשמעתא דהבשרה. ובנדון דידן לא היה שום כחיכה ומסירה וכל כן אם קצין סודר בעלמא כאשר מובאר בטובת שער המתנה. ועל כן אפילו הינוס עדיין בחיים היתה יכולה לחזור מן המתנה שצרי אין זה מעש. ואם כן אין שום מתנה וזאת וזאת להורשים כשיל המתנה שמתנה מרת רחל אפילו בעלה בחי' בעלה. ואין להמקבלי מתנה שום זכות אלא בזה שכתוב בשער המתנה שגם ברי' יעקב אף שיהא לו זרע קיימה נתן להמקבלי מתנה אלה זכויכ:

ובשנדקרק גם כן במתנה זו נראה שלא חלם כלל שצרי מה שכתוב גם כי משנה ומעשיו נתן במתנה גמורה חסוכה חלוטה להמקבלי מתנה אלה זכויכ. הוא מטעם ואין מטעם נקיים בחליפין כדלחיהא בפרק הובל ובכל הפוסקים. ועוד שהמקבלי מתנה לריבין לטובא רח"ס שזיו או ביד הר"י וברשותו האלה זכויכ. ויכולה בזה כתב הסוד ח"מ סימן ס' וז"ל לרובין הויא שער על שמוען שכתוב בו מתנה נחמית פו' ק' זכויכ ושיעבוד' לו כל נכס' באלו ק' זכויכ שגיבה אותם מהם וטען שמוען ששקס שכתבו על פלמו לא היו בידו ואין אדם מקנה דבר שלא היה בעולם וגם שהדים החמומים בשער אומרים פאינז וידעים אם היו ברשותו או לא. כתב ר' אלפס בברכות א' אלה זכויכ שנתן בקצין הוא מטעם שטעאין וטוחין בזה כדרך שטעאין וטוחין במטעם של כסף הרי קצין אינו כלום שאין מטעם נקיים בחליפין אבל אם אין רשואין וטוחין בזה מנהג הזכויכ הנהגין בקצין וכן פירות ונקיים בחליפין אלא שצרי שיהיה ברשותו שעת קצין וכו' והשיעבוד ששיעבוד צו אינו כלום דכיון דהמתנה אינה כלום גם השיעבוד לא חל ע"כ. וא"כ בנדון דידן מני מאלה שהאלף זכויכ כן מטעם אין נקיים בחליפין אלא שצרי שיהיה ברשותו שעת קצין וכו' והשיעבוד ששיעבוד צו אינו כלום דכיון דהמתנה אינה כלום גם השיעבוד לא חל ע"כ. בחליפין אין דיוע שזיו או ברשותו אין במתנה זו כלום וגם אפי' אם שיעבר לו הבית בשלל האלה זכויכ אינו כלום. ומה שכתב בטובת שער המתנה שגם להר"י אין רשות למכור הבית לא להשגיח

נשכח בנאמרת ראו וכו' אפילו היה נשכח אלק בצי' נשכח לעולם.
 נשכח דלא שייך זה למד דבשומד ראו דנשכח לעולם אלא לכו
 נשכח בנכנסים כמו אחים וא אחים יורשת כלמילא לכו
 נשכח בנכנסים שאלו יורשת אלו בנכנסים אלו ואין לה לירד לכו
 נשכח בנכנסים אלא ע"פ ב"ד ולכן פסק בין אמר ראו בין לא אמר
 אלאין לה כי אם שבר פירוש ק' משמע מדברי הרא"ש שם וכן נהג
 הסבור הרא"ש סוף סימן ק"ב בשם ר' (יבאר על דברי הרא"ש ובמה דלמי
 נשכח בנכנסים) ואמר דיוק דהנה הוא של יתומים וכו' אבל מכל מקום ראו
 נשכח דברי הרא"ש כללו אינם באושים אלא באושים יתומים משל
 שכתבם כחובבם ב"ד שאלו אין הם מזומנים משל יתומים
 אבל כשיהיו יתומים מכל ואומים כזה לא איירי הרא"ש אלא דאף
 כיוצא בו"ל דאף שבר פירוש אינם נוטלים וכן משמע מחזק קיבור
 כיוצא בזה נשתתף יתומי כתב חז"ל פי' רשנ"ס אשה שמה פירוש ויהא
 יתומה מנכ"ס ודמיא ונשכחה אלא הנכנסים אף שבר פירוש
 נוטלים כיון שזומנים משל יתומים מעשי ידיו שלכן וזה אינם
 יתומים כגון ששנעם כחובבם ב"ד דשבו אין לה מזומנים ופירש
 הנכנסים נכנסים מופשטין וכו' אלא אמרם ראו וכו' אפי' השכיח הנכנסים
 נשכחה עומדו על אף דיריני נשכחה לעולם אלא השכיח וכו' נשכח
 נוטלים כחובבם והסבור לירושם. והנה עליו הרא"ש מהנ"ל לשון
 משמע שאינו נוטלים נשכח כלום ולא נסירא דרובא אשה יורשת
 ואומים הוא דמילי אחרדי אבל אשה שאינה יורשת כיון אלא כנשים
 יורדה נכנסים אחר ונוטלת שבר פירוש אלא שיש על השתתפות
 וכו' וזה גם שפירש אלא הם נכנסים היו כחובבם אף כשיהיו
 נכנסים כחובבם מחזורים נכח לא נסירא וכו' גם מה שפירש אף
 אחרים ראו ששכיחם לעולם לא נסירא לי וכו' ע"ל. מזהר מחזק
 המהמך דשנינו שכתב הרא"ש על דברי הרשב"א שכתב אף לשון
 משמע שאינו נוטלים נשכח כלום ולא נסירא וכו' שכל זה לא קאי
 אלאחלית דברי הרשב"א שכתב אשה שמה פירוש ויהא יתומה וכו'
 ודאף שם כתב הרא"ש בכדיא כשם הרשב"א דאף שבר פירוש אינם
 נוטלים והאן כתב משמע מחזק לשון וכו' ועוד הפסד שכן הרא"ש
 לנציון לא שייך נשכח כיוצא משל יתומים שכתב ולא נסירא
 לדיוקא אשה יורשת ואומים הוא דמילי אחרדי אבל אשה שאינה
 יורשת כיון אלא כנשים יורדת נכנסים אחר ואף נכנסה שנינו
 מכל יתומים איירי אחרבה כיון שייך עמי מחזק מהנה אירשת
 דאף לא יראת מהלשם ומשפחם ידיו שלשם ולמה לא נשכח
 אלא כנשים יורדת כחובבם אלא אינם דורא נשכח לא קאי אלא
 דאחזק דברי הרשב"א שכתב ואם אינם יתומים וכו' אף אמרם ראו
 וכו' שכיחם לעולם אלא הם השכיחם הנכנסים נשכחם נוטלים כחובבם
 והסבור לירושם. ועל זה קהמך משמע משנינו וכו' ראה למד
 דמשמע משנינו שכתב והסבור לירושם דאין ומוחזק לי יורשים
 נשכחה כולם אפילו שבר פירוש מהם דכ"ל להרשב"א דנשכחם
 מכל נשכח ששואל על יתומים אינם נוטלים אפילו שבר פירוש מהם
 אלא שיש שאינם יתומים מהלשם שכתבם דמחזק להו דומים ליהן
 דמחזיקין במקום שהשכח לחזק. דאיתם נוטלים מהלשם שיתומים
 דאף שבר פירוש וכן גבי אחים כמו שכתבם שם מחזקם מהם
 דמחזק להו ועל זה כתב הרא"ש ולא נסירא וכו' דלא שייך נשכחם
 עמי מחזק כיון דאינם יתומים משל יתומים. ואפ"ל דהרא"ש מחזיר
 פ"ל שיתומים נשכחם. דאף הרא"ש י"ל נשכחם סהם אינם נכנסים
 כחובבם מהלשם וגם באומים ראו אין להם חלק בשכח כח הוא
 טעם להיתומים בין אמרם ראו בין כשיהיו מהם דכל נכנסם הוא
 בחזקת יתומים ונשכחה השכיח. דאף כל הנכנסים כן נשכחה
 שיתומים כל אדם שלא נכנסו ככ"ד חזקת הנכנסים כחובבם ולא
 אחר דמחזיקין שיש לאדם חלק בשכח כי אם נכנסה יורשת דמחזקין
 לה נשכחם מ"מ שכבר פירשה פליג על הרשב"א ופ"ל דהר"א דמחזקין
 לה שכן מכל מקום שבר פירוש נוטלים בין כשיהיו מהם וכן
 אמרם ראו. ודוקא כשאין יתומים משל יתומים דכחיהנה לפ"ל.
 ועל דאף זה שייך ג"ל פירוש דברי הטור אף כשהוא סוף סימן ק"ב
 שכתב שם פי' רשנ"ס דברי הרא"ש. (מהנה על כ"ה פ"ה ש"פ ע"ל
 שור א"ש סוף סימן ק"ב.) ועכאן סתמם על דברי כ"ה ש"פ סוף
 סימן ק"ב שכתב שם חז"ל אומים שנינו מהם שיתומים ויהא נשכחם
 קרקע והשכיח וכו' יש מהאומר שכל הנשכח ונשכח שבר פירוש
 אינם נוטלים. ויש מהאומר שהנשכח אלא לעולם. ויש מהאומר
 ששכחה שבר פירוש אלא שיש על השתתפות ע"ל. ונשכחה שכתב

לדוד מה שאין ק' בנחוד דרך שלח מרס שום דבר ליו מסקבלי מחסו.
והל עקן שנגרוד דירקן ללא סקסו לו שום שיעטור על וכסיו וסר
שחבר וסקסו עקן יאסו לו רשות למכור כסיו אין שום קקין על
ל דברים כאלה דקלן דברים ק' במטורל ופגול. ופוד סקדריס
וערשום מתוך שרס כמחוס קאל נתן סרר סרר סקלף זכוריס
למסקבלי מחסו לאל על דעת שגס אשחו מרס דהל חתן לכס ג"כ
כמחוס למטס ושחלסו אל כחובכס וסחי כמחוס תלויס וס כזס
ויואלו וסכבר ביוסרס וסכבוטו בלס סיס כמחוס קוב מחסו וסכילו
אל חל מחסו כחי סרר יעקב כעלס ונכסלס לגטס כחובכס מחסו
בסלס סרר סיס חלסו מחסו כזסלס למסקבלי מחסו כ"ל כעלס
ולס סיס ככ מחסו אל ק' גכ מחסו כרר' אין כס מחסו ונכסלס
ססיקלס ואין כדברים לריכין רלסו. על ק' על כל דברי כלמס
וסכרן כלסלס דהלס לניסוס דעחי דלחן מחסו כלל כמחוס ז' וכל
לל קוס שיעטור על כניסו להקסליל מחסו מחסמס מחסו ז' וסלס
סרר' יעקב כיל' למשוח כניסו ונכססו חלסו עלט דלחן חל
למסקבלי מחסו למחוס כידו ואין לכס שום חיוב מחסו על סרר
יעקב סרר'. מר כס דברחי לפי ענינח דעחי ברוב כניסלס וסכרס
כנלס אל כזס כחסיפס יולר כומניס דברי רקב לווכר דורס
קלמק כל סיסס סכרור מחלר ק' מכרר' גוליס ז'ל סיס חתן
סלמ' כנלס סכררר' ק' זלס' :

שאלה קכ

שאלה קמ ילמדו רמנו ח'א מורי ע'ר מרדוח ח'אש שח
בעלס ולא כניח כרי כחוכה וח'ר'כ לוחה משיח
מח'אח'ס והשח'ס'ק כסס . עוד ח'רע כ'אח'ר מוח בעלס כח'ו ר'א'י
סמ'די'ס לה ו'ג'ני'ס מ'ח'ד ח'מ'ס'ס ו'כ'ו' ל'מ'ר'סח' ו'כ'ס' ח'א'ש'ס כ'ס'ח'ס'ק
כ'ס'ח'ס' כ'ר'ל' ו'כ'ס'ס ק'ר'ו'ס'ס ס'ס'ח'ס'ס ס'ס'ח'ס'ס ע'ד ס'ס'ס לה ס'ס'ס ו'י'ח'ר
ס'ס'כ כ'ס'ח'ס'ס ו'ס'ח'ס'ס ק'ר'ו'ס'ס ח'א'ס ע'ר ר'די'ס ס'ס ח'א'ס ס'ס ח'א'ס ס'ס ח'א'ס
ח'א'ס'ס כ'ר'ל' ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ח'א'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס
ו'ס'ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס . ח'ו נ'א'ח'ר
כ'ס'ס'ס ס'ס'ס ו'א'ן ו'ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס
ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס
ח'ו ח'א'ן לה כ'ס'ח'ס'ס כ'ל' י' מ'ח'ו'ס'ס בעלס כ'ל' כ'ל' כ'ס'ח'ס'ס'ס ו'ס'ס'ס ס'ס'ס
כ'ס'ס ס'ס'ס ס'ס'ס . ע'ר כ'ס'ס ס'ס'ס :

תשובה

[illegible]

אין עדותו עדות היתה משכחת לה' במסיתו לפי חומו כי היתה וכו' ופרש' היות משכחת לה' דלא נחזקון להשעיר ולא להחיר. כרי מנחם לא שלא כצרכו חז' מסית ליה אלא משום כדי שערע על נחזקון לא להחיר ולא להשעיר. וכן מה דק'ל דכחל מקום ששאלין אותו מקרי מסית לפי חומו דמשמע מהא דפריך שם אמשע' דפודקיות וסא איה חזיריט קאמרי לה וכו' היינו משום דכל ששאלין אותו והוא משיב על השוואה בקרא מעיד וכמו שכתב רבינו' ס' שש' וכו' ש"פ דכל שצא מעמלו לביד' מאד מת פלוגי ונכדי' אם שאלו מקרי מעיד וכן שלא בביד' ושאלוהו מתחלה מקרי מעיד וסייט דקאמרי הכא בנמנה בל' לביד' ואמר איש פלוגי מה השילו את שום שאלו וכו' דפריך בנמנה אלא נותחיון דקמיי' בל' שאלו הכא מתחזקון אין עדותו עדות כימי משכחת לה' ר"ל כימי נשכחת דלכיו עדותו עדות ולא משא ליה כגון דלא בל' לביד' אלא שבידי' כך לאוה פריך דכוס סלקא דעתי' דמקרא דעכו"ט נאמן נעדרה אלא בל' שאלו עדות דומיא דהך אחריני דמתחזקין וכו' היכי דלמאן דאמר נחזקון להשעיר עדותו עדות נאמן בחזרה עדות. כתי נמי נאמן דפסל נחזקון להשעיר. נאמן בחזרה עדות כל שלא נחזקון להשעיר. ומקום הכי מקשה האך יסיה מעיד בלא מחזקון והסיב' מהתח' במסית לפי חומו ר"ל שאלין כסותי נאמן בחזרה עדות דומיא דאחריני אלא במסית לפי חומו ולא במחזקון להשעיר ולכן כל שלא בל' ולא נשאל אלא שסיב' משמע מקרי מסית לפי חומו ובסתיק' עליה אלא אם בל' לביד' אפי' משמע או נשאל אפי' שלא בביד' נחזקון להשעיר הוא ופסול ולכן בולק' לשנוי' במסית לפי חומו דלא נשאלוהו אפי' בלא ביד' מקרי מחזקון להשעיר ופסול. וכן כתב רבינו' ס' ס' ס' דכל ששאלו מחזקון להשעיר מקרי מל'ט והביא דלוי' ג"כ מדברי' הרמב"ם. וכן בחזרות' הדשן ס' ר"ל' כתב וז"ל דהנדרג' לא מפיח מנחמו לפי חומו אלא במחזקון להשעיר או להחיר עכ"ל וא"כ כל מקום דלא שייך למימר דנחזקון להחיר או להשעיר מקרי מסית לפי חומו. ואף ע"כ דלוינו דלא במתיק' דאדרי' בוכים אפי' היכי דלא שייך לומר דמחזקון להחיר הו' להשעיר כגון נכסוהו כתי' דאמר לוי' נשאל שכול' אשפסחא בכתב' ושדי' נחזקון וכו' לא קטילא לך כי היכי דקטילא לנפשו וכו' דלא במתיק' עליה היינו משום דהסח מוכיח בוכמה גמורה דלכעיל' חזמה מחזקון אלא בעלמא לא חיישינן נשאר אמתלאות ואפי' כימי דאמר הכידי וכו' בחשבות' לפלוגי כמו שכתוב בחשבות' חיימון דלכחות' אשיות וכן בחשבות' ה"אש כלל י"ח. ואף על גב דהסח מתיק' שלא שאלוהו אלא שסיב' לפי חומו אי הכינא אח פלוגי היינו משום דלא לא הכינא לפי חומו אלא על ידי שאלו חיישינן דלמא נחזקון להשעיר אלא במקום דלא שייך לומר דנחזקון להשעיר מקרי שפיר מסית לפי חומו כמו שכתב מהר"ק שורש קרי' וז"ל חזמה ראה לעד' מקום שסבד' מוכיח שאלו' הס'טס מחזקון לא להחיר ולא להשעיר דודאי מקרי מל'ט ושריא אחת' דעד כאן לא פלוגי ר"י גריס לקיט' אלא במחזקון להשעיר. אבל בלא מחזקון אפי' להשעיר מודה הוא לריס לקיט' דאיתחא שריא וסא דפריך כנמ' וסא איה חזיריט קא אמרי היינו משום דפשיטא לה להגמרא דכל ששאלין אותו והוא משיב כי לומר שמתחלה להשעיר אלא היכי דפשיטא לן דלוינו מחזקון להשעיר כי הכא דלאן סבדי' דאם היה יכול לנפול ולהשעט' ולומר שלא הכינו שיהיה עומה. ופשעית' הוא שאלו לא היה אחת שסרגו לא היה עומה שסרגו כדי למיב' את ראשו למלט' ומדבור' בנך דודאי קושטא קאמר וואן' לפי מסית לפי חומו גמול' מה דהא ליכא לספוקי' כלל במחזקון לא להחיר ולא להשעיר עכ"ל. הרי שמשמע מדברי' מהרי"ק דכל היכי דלא שייך לומר דנחזקון להשעיר אפי' כימי לשאלוהו אם הכינו והוא אודס שסרגו מקרי מסית לפי חומו ואיתחא שריא. ומעתה בנדרין דיון שטאה כעמט' מתם כעמט' דמסריק'. אפי' אם היה המעשה בנדרין דיון ששאלו יהודים את הדינא אם הוא הכינא או יוסף הכינא וכו' אודס. שטאה הכינו אפי' הכינא לן דין מסית לפי חומו כיון דלא שייך לומר דנחזקון להשעיר וכל שכן אם לא שאלו הכינא ויהיה כי אם עכו"ט והוא אודס לפיכך דמקרי מסית לפי חומו שסרגי' כתב בעל פרומת' הדשן סימן רל"ט וז"ל דלא מקרי שאלו אלא כששאלין אותו ישראלי' או לא חזיק' חסיה לפי חומו לפי חומי' שיש להם נפקותא' דנדרין ומתק' אלא אם שאלין אותו פט"ס' שלא בפני' ישראל' וכו' משעי' חזיק' פט"ס'.

המשנה היא סברה כרשב"ם שכתב הרא"ם. וסדפה כב' סא דעת הראב"ד שכתב סעור ס"ט צמים. אבל דעת כנ' על כרח' ז"ל שרלונו לומר שטאה דעת הרא"ם דלפני על הרשב"ם צום. ועל פל דעו כנ' דתם שכתב הרא"ם ומחזק' לשנוי' שמשע' שאינן נועלת בשבט כלום ולא הכירה לו וכו' קאי אמתלה דברי' הרשב"ם דאיידי בלשם היוזמות משל יתומים. אבל לפי מה שכתבנו והוכחנו אינו כן דלא איידי כראש' בלשם היוזמות אלא בלשם שאינן היוזמות משל יתומים אבל בלשם היוזמות גם הרא"ם ס' בין בנכסים מדונין בין בנכסים מופטין אין לה בשבט כלום ואפילו שזר עורמה אינן טועה. מה שמראה לעד' כתבנו ומפני רוב העדרות קלרתי. נאם אכן העדרות מאיר' כן מהר"ר גדליה' ז"ל ס' וכו' :

שאלה קי

נימנ' שלום אביד' דק'ק פודסיין' ז"ל. ע"ד אשר מדרשתי מתעלה' לפיין שביחוח' דלחמא אחא שבעלה היה נקרא בשמו יוסף בר' מנחם מק'ק סנעטין' סתק' לארץ וואלימיי' לשיד' יא"ם וקנה שם שטוח וסא' סחורה ומשירי יא"ם הך לרדכו עם סחורה לשב' לניחו לק'ק סנעטין' ונלאחו משירי יא"ם נחלוהו עמו וכרי אחד עם אשתו נכרית. כאשר מכל' זה ידע בעל בית אחד מק'ק לביד' נקרא בשמו כמר שבה בר' כי הוא היה בעיר יא"ם עם כמר יוסף הכינא בשורק' אחד והכיר כל סחורוהו של כמר יוסף הכינא גם כוסו והעגלה ורואה שם כן שסנעדי' שסנעדי' אשתו נחלוהו עמו בדרך' נלאחו משירי יא"ם ואמר כל אלו בקירוב' ימים בל' כמר שבה הכינא נמדיה' פולין' לעיר ערש'אחולין' והכיר סנעדי' והכרית הכינא גם מלא בידו העגלה והכוס והסחורה של כמר יוסף הכינא מיד כנכה כל שטוח וסנעדי' וסנעדי' שסנעדי' הזה רלא את סחורו' כמ' יוסף הכינא ולקח את כל אשר לו ואלו הסחור' כמר שבה בהשחלות' עד סנעדי' את סנעדי' הכינא הכינא מקום אשר דלתי' נפש' אסור' שם. וכראות' סנעדי' לרס נפשו שכלתה אליו הרעה סודה בנית האסורים' גלי שטוח וסנעדי' ראו כל משע' הרעה ששעה וק'ק שטאה הרג את יוסף הכינא משירי' סנעטין' במדינה' וואלימיי' ולקח את כל אשר לו ועל פי דוראחו' יא"ם דיו' להריג' בדיוהס' ונעשית' סנעט'ה. כאשר הכל מביא' בעדיות' שסנעדי' בביד' כק'ק פודסיין'. שוד כמר בלוחו' גלי שטוח וסנעדי' ראו כל משע' הרעה ששעה וק'ק שטאה הרג את יוסף הכינא משירי' סנעטין' במדינה' וואלימיי' ולקח את כל אשר לו ועל פי דוראחו' יא"ם דיו' להריג' בדיוהס' ונעשית' סנעט'ה. כאשר הכל מביא' בעדיות' שסנעדי' בביד' כק'ק פודסיין'. שוד כמר בלוחו' גלי שטוח וסנעדי' ראו כל משע' הרעה ששעה וק'ק שטאה הרג את יוסף הכינא משירי' סנעטין' במדינה' וואלימיי' ולקח את כל אשר לו ועל פי דוראחו' יא"ם דיו' להריג' בדיוהס' ונעשית' סנעט'ה. כאשר הכל מביא' בעדיות' שסנעדי' בביד' כק'ק פודסיין'.

ועדתינו נחזקון להשעיר וכו' וסא דפריך כנמ' וסא איה חזיריט קא אמרי היינו משום דפשיטא לה להגמרא דכל ששאלין אותו והוא משיב כי לומר שמתחלה להשעיר אלא היכי דפשיטא לן דלוינו מחזקון להשעיר כי הכא דלאן סבדי' דאם היה יכול לנפול ולהשעט' ולומר שלא הכינו שיהיה עומה. ופשעית' הוא שאלו לא היה אחת שסרגו לא היה עומה שסרגו כדי למיב' את ראשו למלט' ומדבור' בנך דודאי קושטא קאמר וואן' לפי מסית לפי חומו גמול' מה דהא ליכא לספוקי' כלל במחזקון לא להחיר ולא להשעיר עכ"ל. הרי שמשמע מדברי' מהרי"ק דכל היכי דלא שייך לומר דנחזקון להשעיר אפי' כימי לשאלוהו אם הכינו והוא אודס שסרגו מקרי מסית לפי חומו ואיתחא שריא. ומעתה בנדרין דיון שטאה כעמט' מתם כעמט' דמסריק'. אפי' אם היה המעשה בנדרין דיון ששאלו יהודים את הדינא אם הוא הכינא או יוסף הכינא וכו' אודס. שטאה הכינו אפי' הכינא לן דין מסית לפי חומו כיון דלא שייך לומר דנחזקון להשעיר וכל שכן אם לא שאלו הכינא ויהיה כי אם עכו"ט והוא אודס לפיכך דמקרי מסית לפי חומו שסרגי' כתב בעל פרומת' הדשן סימן רל"ט וז"ל דלא מקרי שאלו אלא כששאלין אותו ישראלי' או לא חזיק' חסיה לפי חומו לפי חומי' שיש להם נפקותא' דנדרין ומתק' אלא אם שאלין אותו פט"ס' שלא בפני' ישראל' וכו' משעי' חזיק' פט"ס'.

תשובה הן כפד' בנדרין דיוהס' רבי יודיה' כן בנדר' אומר ביאור פל' סוים בגמרא דיוהס' רבי יודיה' כן בנדר' אומר

פ"ט דתם ספוסק' בישראל' פד' שטיס מחזקון ובעכו"ט' אם היה מחזקון אין עדותו עדות. ונאמרי' גורס בישראל' אפשי' שמחזקון וכו' שמואל' בל' שטאה במחזקון להחיר אלא נחזקון להשעיר עדות עדות. היכי דפי' אומר רב יוסף בל' לביד' ואמר איש פלוגי מה השילו את שטוח וכו' נחזקון להחיר. מת כחם וכו' נחזקון להשעיר. וכן יש עוד שם פלוגה דר"ל ור"י צום וס'ל' לר"י דנחזקון להשעיר אין עדותו עדות. וס'ר' בגמרא אלא מחזקין דקמיי' ונכדי' אם היה מחזקון להשעיר אפי' כימי לשאלוהו אם הכינו והוא אודס שסרגו מקרי מסית לפי חומו ואיתחא שריא. ומעתה בנדרין דיון שטאה כעמט' מתם כעמט' דמסריק'. אפי' אם היה המעשה בנדרין דיון ששאלו יהודים את הדינא אם הוא הכינא או יוסף הכינא וכו' אודס. שטאה הכינו אפי' הכינא לן דין מסית לפי חומו כיון דלא שייך לומר דנחזקון להשעיר וכל שכן אם לא שאלו הכינא ויהיה כי אם עכו"ט והוא אודס לפיכך דמקרי מסית לפי חומו שסרגי' כתב בעל פרומת' הדשן סימן רל"ט וז"ל דלא מקרי שאלו אלא כששאלין אותו ישראלי' או לא חזיק' חסיה לפי חומו לפי חומי' שיש להם נפקותא' דנדרין ומתק' אלא אם שאלין אותו פט"ס' שלא בפני' ישראל' וכו' משעי' חזיק' פט"ס'.

מדרם

שאלה קי

רובריק

היה לו להשיב להם בקולר הפונדקית מסיבה לפי חומה היסודית. וכמו שמפנים בנגרר כיוון דחוייתו כדל. אלא על כרחי לא כיון דחוייתו כדל לא היו מל"ת ממש כי אף בצירוף האוכחות שהיואלה לפי מקל ותמלול. מכל הלין יש ללמוד דרכי דיש בלא מחסוי לפי חומה קלה אפי' אינו מל"ת ממש יש ללרץ שאר הוכחות ודאיות על מיתתו כדי להחזיר את אשמו (ניסור דברי מהר"ק שור קלא בדין הודאות הרווא שנקרא מל"ת אם יש קנה הוכחות יותר לה). וכן נראה מדברי מהר"ק שכתב וז"ל שם ועוד יש כאן הכרח הוכחות שהוא כולו שפיר ודאי לא פלוג רבין נכרי ממכיר בדה ישראל ויודע שישארו על פיו ובין עכ"ס שאינו מכיר בדה ישראל אלא שמכין אכל נכרי בשעשע שבה לפנינו הוא מסיח לפי חומה מחוץ חומה שהחמרה עליה בסופה וכו' וכן כתב מהר"ק סי' ה"ל דמקרי שפי' מסיח לפי חומה אפי' שידע נכרי הענין. וא"כ נראה נמי כי היכי דלא שאלו אורח ישראל אלא עכ"ס לפי סברת בעל ח"ס דס"ל שזה מקרי מסיח לפי חומה הי"ס נמי ככה דכיו שפיר מסיח לפי חומה אפי' כי היכי דידע בכברי שסיביות מתפשטות אחר הסכר דלין סכר לאחל. וא"כ נדון דידן נמי לא איירי שפיר שאלו אורח שאלו שפי' ישראל וסודם מקרי שפיר מסיח לפי חומה אפי' ע"כ שסיביות היו מתפשטות אחרי דפשיטא שהנכרי לא נחבון להעיד להחזיר האשמה. ואין סכר לומר שנדון דידן גרע טפי משום שהיו מהדירין ומשתדלין להמיתו ולקוסס ממנו דם הנגלה. דלדברא בשביל כך לא היה לו הודות ולומר שמהם הכרו אף לא היה מחמת כך כחו של מהר"ק דלעיל. אלא שז"ה מסביר מהר"ק שהוא אינו מסכים לסכר הרווחה שדון לחלק בין שאלו אורח ישראל או שאלו אורח נכרי שהרי בסטא עובדא דמהר"ק איירי שאלו שאלו יסודים להרווא אלא שפוטע שאלו ואפי' כן לא נחשית מהר"ק מסביר וז' לומר שפסול טעם זה מחשבתו לפי חומה לפי חומה אלא מה' הטעם בשביל דפשיטא לן דלא נחבון להעיד וכו' כחזר למעלה. אבל מדברי ר"י קאר"ו בתשובותיו נראה שהיה פסוק בסכר וז' של מהר"ק"י בעל ח"ס. מכל הלין שאלו טעמים לומר שדון דידן לא יאח מכלל דין מסיח לפי חומה. (ניסור טורי' הגמרא דשילי יבמות כ"ה"ס לפסחיה הפונדקית וכו') :

א"ר שדיון יש לבטל הדין לחלוק ולומר דנדון דידן אינן בו דין מסיח לפי חומה מפני שיש לחוש שמה שהורה הסכר היה מפני ודאית הענין והיסודים כדי שלא יטו אורח עד שזורה. אלא גם זה הוה שהלא כבר כתב מהר"ק קאר"ו ז"ל בתשובותיו סימן ח' דלא חיישין לזה שידע על עומד קודם הענין דבר של עקר שכל ידי זה יאמר דהוא לנחיה אלא ודאי קושטא קלמא וביאור ראייה מדברי מהר"ק ובכר הביא כ"ת אה דברי בהשואה ששלחת ליד. ועוד מראה לי דנדון דידן לא חיישין לזה שהרי כתב מהר"ס בתשובת מיימו"ן שכתבתי לעיל דנדון דידן מסיח לפי חומה לא חיישין לשום אמתלא כי היא לאמתלא דמופת מיתת עובד מחוץ דבריו של נכרי כהסוד נכרי דאמר לישראל שקול אכפסתא וכו' ונדון דידן אינו מוכח שהורה מאומה הענין אלא שפוטע לומר שהורה מפני שראה שאלו היה בלשפחותו להכחיש הענין ולבטור ולומר לא הרגתיו מתחת רוב ההוכחות שמאלו צידו הכולל דכיוונו סמכותו והטעם של כבוד יוסף א"ל וגם שבעל הכולל ויחר הדברים שכל מי שהיה לו עינים לראות ראה והכין שהוא הוא הרווא. וגם מפני שראה שמהם היהם וזאת לקום נקמה דם שפוטע שפאלו כל סגילה בידו ומדמן לשם היסודי כמר שבה שהסיר אותו ואת אשמו וראה אות' כשאלו לדרך עשיר יוא"ס מפני זה הורה והלדיק עליו את סדן כמו שפוטע בסוף :

ובאמת מה שהלדיק עליו את הדין בשעת גמר דינו ואעק נקול רס לענין כל עשה ידעתי כי האלקים הוא שפוטע נדק וכו' שמוקם ממני נקמה דם יוסף שהויר דם נקי אחר שפכתי. לפי ענ"ד על הדברים שכלו יש לסמוך עליהם ויחר מכל מל"ת שבעולם ולהחזיר את אשם יוסף ה"ל שפיר כל אורח הדברים דיבר הרווא הכריי בלי שום הכרח ובלי שום שאלה ואמתלא רק מפני אמתת הדברים להלדיק עליו את סדן ואין לך מסיח לפי חומה גדול מזה :

וער מה שיש לסתפק בנדון דידן שאלו אורח וקבדיתו ויש לחוש שאלו אורח בדדתי מפני שפסח רוחא כסול כמו שכתב בדברי שאלה. ובה יש להביא ראייה דלא חיישין לזה דאח כתב בסוטה מדברי תנאים שפסחיה שפוטע בנכרי בשעה שדנוטו לנחיה מעולם לא פשעתי כי אף פסח אחת הרגתי יודי בין יקול"א לאוריו"ק שהיה מוליד י' לטריין ששלחת מרח יסודים לאחיה ביקול"א והחזירו את אשמו משום מסיח לפי חומה וכו'. אפי"ג דסל לא הוכר שאלו אורח נכרי וקבדיתו אלא אחר ססס הרגתי יודי וכו' וכן בהסוד תשובת מהר"ס בתשובת מיימו"ן שהייסודים לסכוח אשמו דלעיל שכתב וז"ל ועוד יש להחזיר בעדות סכר הרווא כי ראייתו דרבי יעקב ב"ד מדברי וסיה מחוס עליו סר"ל אלישור שאחור נכרי הרווא שהרגו הסוה לפי חומה ואמר ליסודי אחר אכרי מתידי לא פלוג מאומה עדות וכו' ע"כ כדי שפסחיה סכרם בעדות הרווא אפי"ג שאלו אורח וקבדיתו כן הוא מנחלר בחמתא אופס

שפיר מסיח לפי חומה עכ"ל. ואפי"ג דנדון דידן ידע שהסודים שהסודים אורח ומתפשטות אחר אורח יוסף מ"ת סלח כבר כתב בתשובה מיימו"ן שהייסודים לסכוח אשמו סימן י"ג המתחלת חרש על כל דרבי וכו' דאשמי היכי שידע נכרי שמתפשטות אחר הסכר היכי דלא שפוטע להסוד נכרי גופיה מקרי שפיר מסיח לפי חומה לא כן כי היכי מהמ"י לשום מסיח לפי חומה בעדות אשה שהלך בפלה למד"ס ויחל למחא משקל ולי שידע שהלך בפלה למדינת סיס ואי אפשר להנשא עד שישדור לס סמה. ואחר כך נל"קלס שאלו אורח נכרי רבין נכרי ממכיר בדה ישראל ויודע שישארו על פיו ובין עכ"ס שאינו מכיר בדה ישראל אלא שמכין אכל נכרי בשעשע שבה לפנינו הוא מסיח לפי חומה מחוץ חומה שהחמרה עליה בסופה וכו' וכן כתב מהר"ק סי' ה"ל דמקרי שפי' מסיח לפי חומה אפי' שידע נכרי הענין. וא"כ נראה נמי כי היכי דלא שאלו אורח ישראל אלא עכ"ס לפי סברת בעל ח"ס דס"ל שזה מקרי מסיח לפי חומה הי"ס נמי ככה דכיו שפיר מסיח לפי חומה אפי' כי היכי דידע בכברי שסיביות מתפשטות אחר הסכר דלין סכר לאחל. וא"כ נדון דידן נמי לא איירי שפיר שאלו אורח שאלו שפי' ישראל וסודם מקרי שפיר מסיח לפי חומה אפי' ע"כ שסיביות היו מתפשטות אחרי דפשיטא שהנכרי לא נחבון להעיד להחזיר האשמה. ואין סכר לומר שנדון דידן גרע טפי משום שהיו מהדירין ומשתדלין להמיתו ולקוסס ממנו דם הנגלה. דלדברא בשביל כך לא היה לו הודות ולומר שמהם הכרו אף לא היה מחמת כך כחו של מהר"ק דלעיל. אלא שז"ה מסביר מהר"ק שהוא אינו מסכים לסכר הרווחה שדון לחלק בין שאלו אורח ישראל או שאלו אורח נכרי שהרי בסטא עובדא דמהר"ק איירי שאלו שאלו יסודים להרווא אלא שפוטע שאלו ואפי' כן לא נחשית מהר"ק מסביר וז' לומר שפסול טעם זה מחשבתו לפי חומה לפי חומה אלא מה' הטעם בשביל דפשיטא לן דלא נחבון להעיד וכו' כחזר למעלה. אבל מדברי ר"י קאר"ו בתשובותיו נראה שהיה פסוק בסכר וז' של מהר"ק"י בעל ח"ס. מכל הלין שאלו טעמים לומר שדון דידן לא יאח מכלל דין מסיח לפי חומה. (ניסור טורי' הגמרא דשילי יבמות כ"ה"ס לפסחיה הפונדקית וכו') :

ועוד נראה שריוחא דא מחוץ שפוטע הסכר דחתיחין דפונדק' דלדין יבמות דהבירו חכמים ראייה לעד אחד ואשם מנעשה

דני לי וכו' ובחזרתא אמרו לא היה להם כחבריו אחרים להם מה וקבדיתו אשמה אלא הם מקלו ותדמילו וס"ת שהיה צידו. ואחיה בנגרר מאי גרישוחא דפונדקית אחר רב כהנא פונדקית עכ"ס היסוד ומסיח לפי חומה היסוד זה מקלו ותדמילו וכו' ופריך וכו' איה חזריתו קח אמרי לה כיון דחתיחין כדילא אמרי לה איה חזריתו אמרי לה מה וקבדיתו. ויש ללדק דאח מאי דבעי בנגרר מאי גרישוחא דפונדקית לא בני אלא אליבא דחכמים שאלמו ואל סהא כהנא פונדקית פ' לא סהא כהניי ר"ל ישראלית מיתוסה נאמנה פונדקית וז' כהנא ולכך בעי מאי גרישוחא דפונדקית דלדברי חכמים לא איירי שהפונדקית היסוד לפי חומה ולא כן מאי משבי אחר רב כהנא פונדקית עכ"ס היסוד ומסיח לפי חומה וכו' ולכאורס יס לפרס הגמרא מרחי בני מאי גרישוחא דפונדקית לדברי חכמים ומה שביב להם ר"ע לפסחיה הפונדקית נאמנה דמשמע שהיה וסל עוליו להם יותר מכהנא. ורב כהנא על חיי חילי הסייב לדיברי חכמים היסוד גרישוחא דפונדקית שהיה עכ"ס ולדברי ר"ע עדיפא ליה פונדקית מפני שהיה מסיח לפי חומה וכן מלחתי קלה שפוטע וז' בחבובות בנימין ואכ. אבל מדברי האספוח דה פונדקית מנ"י היסוד נראה מדבריהם שכל דברי רב כהנא קאי לדברי חכמים ולכך קדמו מאי מיימי רבין ראייה פונדקית שהיה מסיח לפי חומה וז"ל דלא היסוד ממש מל"ת דמה שהיואלה מקלו ותדמילו היסוד יוכלו לעשות כן לעדות ור"ע א"ל כי אין זה ראייה דודאי אין לך מסיח לפי חומה גדול מזה כיון דקא כדילא וכו'. שפוטע שם מדבריהם קדמו מאי מיימי רבין דחתיחין כדילא וכו' לא היו מסיח לפי חומה אלא בצירוף הוכחות הדברים שאלמנה להם זה מקלו ותדמילו וס"ת זה קבר שפכדיתו. ואפי' לפי השערה שהשואה שכתבתי ע"כ לריסס אמתא לומר דאח כיון דחתיחין כדילא לא מקרי מסיח לפי חומה ממש דא"כ למא אלטרקד לים לר"ע בתמיתיו להשיב לתכמים שהודקיתו מקלו ותדמילו וס"ת שהיה צידו

כד

מדרם

שאלה קי

רובק

מקום. וכן נבחרה ברייתא דפרק החיטוקה קמי נבדיל ונלמנה
 אשה למר מכה יש במקור. שממנו חסד יולא ופשוט הוא שר"ל
 מקור הפנימי עומד כי בספרותו אינו מקור מקור בשום מקום
 בעמלה. ומל"ח ביניה הכריחה בהחלת דברך שלא כלורסה ואפשר
 שמשך כ"ח אחר דברי ספור שכבד בלשון כ"ח נלמנה אשה למר
 מכה יש לי בלוח מקום וכו' אבל ספור לא היה כוונתו לכחוב
 לשון הכריחה. (ביאר שנייה במהם הפלג נפא מ"י רבי יוסי וכו') :
ועתה אחר כל דברי הלכות וסדרך אשר צירנו וזכרנו ונבא
 לישב הכריחה דפרק המפלה בסביא מינה כ"ח ראה
 שאין דם המכה ספור אלא כשהמכה בבית המלך שהוא
 הספרותו והכי יחיה חסד בעל מינה רבי יוסי בר חינאי מר"א
 דם יבש מכו כי יוצא צד דמא אחר רחמנא עד דמירב דייב ליה
 לו ללמא לורסה דמלחא ולעולם אפי' יבש וכו' עד לא ועשה יבש
 לא קח מבעי' לי כי קח מבעי' לי יבש מעיקרא ח"ל הא נמי
 תחיתוס המפלה כמין קליפה כמין שער כמין יבחושין ארומים תחיל
 למים אם ימחו עמלה. אי הכי בלא ימחו נמי אחר רבה כי לא
 ימחו בריה בעי עמלה היא ומי איכא כחאי גוונא אין והחיה
 אחר ר"א ברי לודק כמין מפיס העלה אלא מבעי' ליבנה מעשה
 באשם בסיחא מפלה כמין קליפות ארומות ובלו ושאלו את אלא
 ואבא שאל לחכמים ותביתם שאלו לרופאים ואמרו להם אשה זו מכה
 יש לה בחור מעיה שממנה מפלה כמין קליפות תחיל למים אם ימחו
 עמלה וכו' מעשה באשם בסיחא מפלה כמין שערות ארומות ובלו
 ופאלה את אלא וכו' וחכמים לרופאים ואמרו להם שומא יש לה
 בחור. מתי שממנה מפלה כמין שערות ארומות תחיל למים אם
 ימחו עמלה. ופרש' קליפות גלדי המכה. שומא דרך שומא להיות
 בה שער ע"כ. ומז דקדק כ"ח דלא כל דם הבא מן המכה ספור
 דלי דם הבא מהמכה אפילו הוא בלא בחור המקור ספור ח"ל למח
 הצריכו להטיל הקליפות למים לראות אם הם דם או לא. אפילו
 יהיו דם. סא דם סיואל מן המכה ספור ובלו דם מכה סיה שכן
 אמרו מעיה יש לה בחור מעיה וכו' אלא ודאי הואיל והצריכו לבדוק
 בדם סיואל מן המכה אם הוא שער מתי דלא כל דם סיואל
 מן המכה ספור אלא דם סיואל מן המכה ספור רחם הוא עמא.
 וזו ספרתו של כ"ח. ודקדק וכבד כ"ח כן מכוש שעלה על דעת
 כ"ח שמה שאמרו אם ימחו עמלה סיו פירוש עמלה משום דלוחין
 קליפות או שערות או דם הבא מהמכה שנתון רחם כמו שאמרו
 לרופאים. אבל לפי עניות דעתי אי אפשר לפרש כן שהרי בנעשה
 הסקי לא אחר שמכה יש לה בחור מעיה אלא אחר שומא יש לה
 בחור מעיה וכמו שפירש' ודרך שומא להיות בה שער ואפי' הכי
 אמרו תחיל למים אם ימחו עמלה. ועוד דלא מייח מינה הנמר'
 למשכא דדם יבש עמא אפ"ל דלוי וז דמחן המפלה כמין קליפות
 כמין שערות כמין יבחושין ארומים תחיל למים אם ימחו עמלה.
 ועל מייח הכו סיו מפיס וכו' דלעיל ופשוט הוא דלא דפשיט
 דדם יבש עמא כשימחו אינו ר"ל מעטס דהו דם המכה אלא שהוא
 דם דלא גמור רק שחייב. א"כ צריך לומר על כרחך דפירושא דמילתא
 קי הוא ספרופאים אמרו שאין הקליפות סהן דם רק כן בריה
 צפי עומן קליפות מכה או שומא ואמרו מחכים תחיל למים כדי
 לבחון דברי הרופאים לדעת אם כדבריהם הוא או לא אם הקליפות
 כמין קליפות מכה או משומא ואין דם רק בריה צפי עומן כמין
 שאמרו הרופאים או כן דם נדע גמור אלא שחייבם ולא כמו שאמרו
 הרופאים ולכן אמרו אם ימחו עמלה דלא תלין להו שכן קליפות
 סככה או שערות שומא ואין דם רק אמרין שכה דם נדע גמור
 רק שחייבם ואין לה שום מכה צמעה ואין הענין כמו שאמרו
 לרופאים. אבל אם לא ימחו או לא ימחו כמין שומא כמין שערות
 הרופאים שאלו כן קליפות מכה יש לה בחור מעיה וממנה מפלה
 לוחין הקליפות ובריה צפי עומן הן ואין כלל מחולות דם ואם
 כן שערות ודאי שומא יש לה בחור מעיה ואינו דם כלל רק שערות
 בריה צפי עומן ודכתיב בנמרש שנתכחי למעלה דפריך אי הכי
 כי לא ימחו נמי ומשגי אחר מכה כי לא ימחו בריה צפי עמלה
 הפוסקים דבי ימחו אמרין דם נדע שחייבם הוא וכו' לא ימחו
 מוחתא מילתא דכיה צפי עומן כן כמו שאמרו הרופאים. והשתא
 ליכא לדקדק דמי שדקדק כ"ח דם אלא דכל דם מכה ספור למח
 הצריכו להטיל למים לראות אם הם דם אפילו יהיו דם הא דם המכה

הסופר וגורור החיבות פאמרו ולכחז בחקומו אלסיו. וואג'ג
שלי מה שזכורנו הוי סיו'ד של אלסיו'ד מטיקור השם ווא'ג אלסיו
שכחז הסופר לא נכחז בשם לחקומו ואם כן יומא דלוי כאן לא
אפי' בא למחוק וכל שכן שאין אסור לקדור. מכל מקום אפשר למל
דיין שיש בחיבה אלסיו שכחז הסופר שם של אל' או אל'ס קסוא
שם בפני עצמו לכך אסור למחוק והוא דיין דאסור לקדור למאן
דאוסר קדירה השם. ולא דמי לזכוח חידס אחרת שם בחוכס
דאחיות אל' או אלס או אל' כגון אל'ך או אלס שמואד דשאני הסס
שלא נחטון הסופר לכחז שום שם. מה שאין כן בנדון דידן
שנחטון לכחז שם קודש. אמלא שאין חיקון אחר בנדון דידן כי
אם לסלק אותם סיריעס. כיולא בדין שכתב הראש' בחשבוה כלל
ג' ובו סר'ר יודוס בחשבוה וסיואס סבי' בסיומן דע' :

ועוד נראה לי דגם החיקון השני שנכתב בו כ"ח דסייון נגדור
סר'ר וי' ולכחז אח"כ השם אלסיו סכלכחו ל'ל נמי
דשפיר דמי בלי שום חשש איסור וואג'ג דיקוימא לן כאחרים דפליגי
הח'ק וסבידא לכו דנטפל לשם דלאחריו אינו נמחק. מ"מ מאחר
דכחזנו לפי' דסיו'ד שם אלסיו'ד שם מטיקור השם ואם כן
שחשכר סיו'ד לא מקרי אחריות ל' נעפלים להשם וואג'ג שיש
בחיבה אלסיו'ד שם אל' אל'ס שזוא שם בפני עצמו כמו שכתבנו
למעלה מ"מ פשוט הוא שציי' כיון שסיו'ד הוא מטיקור השם וסיו'
הסרס אס כן אחריות סר'ר וי' לא שציי' לנעפלא לאחריות אל'ס'
כמו שפשיט הוא שלא שציי' לנעפלא לאחריות אל' שזא כחז אל'
ועפל לו ל' פשוט הוא שסבי' לא מקרי' נעפלים לשם דלוי' להס
שום שציוח כאשר מוכן מעלנו :

ועוד נראה לומר דאפי' מקור אחריות ל' נעפלות לשם אג'ג שחזר
סיו'ד של שם אלסיו'ד אג'ג' נראה לי שאין כאן חשש איסור כי
אם בא לגרור אחריות סר'ר כדי לחקן ולכחז אח"כ השם אלסיו'ד עצמו
כהלכחו ובחקומו שחזר משמע בפלטי בנורים פרק שנועם טעדות
דאפילו בשם עצמו כשמוחק קחא מאחריות השם כדי לחקן השם
בעצמו שפיר דמי ואין כאן איסור מאחריות השם וכן הוא בטור לענין
דבקות אחריות השם והראש' בחשבוה כלל ג' והמרדכי בסלסות
קטנות וז'ל אומר ר"י שאם סדיקי אוח של שם יכול למחוק וואג'ג
דאוסרס למחוק השם מלא חשטון כן הא חיקון הוא ושרי כאשר
הוא הכל בנ' ובדברי מהר"ם פד"י סומן פ'. וואג'ג שכתבנו בלסס
קטנות כתב המרדכי שלא בדברי ר"י. הא כתב סב"י שגדלי' הסס
ר"י ובראש' לסמוך עליהם. וכן מביא שם סב"י דברי סר'ר הסכנדי
דמשמע מדבריו שמתיר לגרור דבקות השם כדי לחקן וואג'ג
דמרדכי' בכתביו חוקר להחמיר ומחשכך בדבר. מ"מ נראה לי
באחריות הנעפלות להסס ומדו כולי עמלא דלוי לסחמיר לגורן
כשבא לחקן דהא באחריות הנעפלות אפילו להסס אפילו מחוקן כדי
לקיבל אין בו לאו וכן כתב הרמב"ם בפרק שני מספר סמדי ח'ל
וכל הנעפל לשם מחמירו כגון כ' של אלסיו'ד וס"ס של אלסיו'ס
וכיולא כהם אין נמחקין וסר'ר שם כשאר אחריות מפני שהסס
מקדשם. ואף ע"פ שנתקדשו ואסיר למחוקן בשווקא אלו האחריות
הנעפלות אינו לוקא אבל מכין אוחו מכת מרדות עכ"ל ואפשר
שצטברא לים לברמב"ם דלין במחיקת אחריות הנעפלות להסס איסור
דאורייתא כלל כי אס איסור דרבנן וכן נראה לומר דכולי עמלא
מודו דכסואו מחוקן או גוררין כדי לחקן כשם שפיר דמי ואין בו
שום חשש איסור כלל. ועוד שאוחו טעם שחוקר מהרר"י ז"ל
בשבי' זה להחמיר לא שציי' בנדון דידן כל כך ע"ס. ואם כן מכל
היין טעמין נראה דשפיר דמי אליבא דכ"ז בנדון דידן לגרור סר'ר
ל' ולכחז עולי אחר כך שנתקדשו ואסיר למחוקן וסכנדי' נעפלות
דעמי כתבתי בקולר מופלא מפני רוב סטודות דעמו עלי כעת ווסק
על זה סרדח החתלה הלימוד רק מפני אכנת כ"ח שלא חשיב פני
כ"ח ריקא כתבתי שם שצאס לע"ד כנ"ל בגמלה רבס :

ואחר שכתבתי על ההכרז למעלה ממלאח שכתב סב"י בספס
משנס עליו בספר המדע להרמב"ם פרק ו' על מה שכתב
הרמב"ם כי סמאזר שם משמוח הקודש וכו'. ושמוח הקודש סס
השם הכחז יו"ד ס"א וכו' או הכחז אל'ף דל"ת ואל'ס אל'ס
ואלסיו'ס ואלסיו' וכו'. ובכתב סב"י ע"ז וז'ל בדייתא הוא סוף
פרק שנועם סטודות אלו כן שמוח שאין נמחקים אל' אל'ס'
אלסיו'ס וכו' וגררס סטודות רבינו אל' אלוה אלסיו'ס וגררס
כטוב הוא דלשמושיין דווי' הא דללוה וס"ס דללסיו וס"י דללוה
הוי

בזה שכתבתי לים שאפילו דם הכא מן המכס שכתבך המקור עצמו
כוא. וטור וכאשר טוחנו בראיות וכוונות שכתבנו למעלה בלי
סום ספס. וסכרסל לענין דעמי מלך דכחתי כאשר סטיריו
וסרואיו מן השמים. ואחר שכתבתי כל זה מלאחי בחקומו הראש'
סוף כלל ג' שאל הראש' מהרר"א פירוש סכריותא דפ' המפלה
שכתבתי למעלה וז'ל בסיומן ו"ה עוד יאיר רבינו עיני נבאר
סיו'ד דפרק המפלה משנס בזהם אהא שכתב מפלה כמין קליפות
דאומות ובאו וסאלו אה אבא ונאש שאל לחכמים וסכמים לרופאס
ואמרו אהס וז' מכה יס לה נמטיה וסמנס מפלה כמין קליפות
דאומות חקיל למיס אס. יסומו עומאס. וק'ל כיון שבה ממחמ
סמכס אמאי עומאס הוא מטיקור בפרק כל סיד דרואס דס מחמ
מכס אפילו ביומי נדחס סטורס. [דנרין] רבנ'ג [רבין] אומר אס
לס וסח חושטת לוסחס. וסטיק דלכולי עמלא אהס סטורס ודס
דקאחי ממקור פליגי. אלמא אג'ג דרסס בא מן ממקור סטורס
סואל ובה ממחמ מכה עכ"ל. ועמדה מרדיו מחרס על דברי
הראש' סר'ל שחזר פירוש הגרייתא הוא פשוט כאשר כתבתי. ואפשר
קלרוב עמוחמוח שאל שאלה וסר'ר רבנ'ג. אבל האמה כדור
הוא כאשר כתבתי בלי סום ספס כפי סכרסל לענין דעמי. כס
דברי אים בריח דמכ"ס סטוד דמדות עטודת אלסא רבא עטודת
קודש קודש קדשס כדי לרווח למאן בני יסביח סגדולס וסחשוס
בלימודים אלסיו'ס יל' כס ווסק' א' וי'. נאס מחר כן מהר"ר
גדלי'ס ז"ל ס"ה חתן סמלך וכו' :

שאלה קיב אלסיו יענס אה שולס אר' ר"ג ור"מ וואכ"ד
פ"ה ל' בנאון סיסס מהר"ר בנימן יל' ולכל
סמסוספסס כלל מעלנו שולס. סטיוני דברי כ"ח על דבר סס"ה
שסשטיע כס ססופר יו"ד בשם אלסיו וכתב אלסיו בלי יו"ד וסספ'
כ"ח בחיקון סטעוה חיוס הוא סודך הכוון כאשר הוא מנאר
בדברי כ"ח להססח אחריות סטיו'ד בשם אלסיו חיוס מטיקור השם
שמוס שטיקור השם סוא אל'ס. וסג' אחריות שסס יל' סס עטלות
להסס. ועל פי סס סכסס כ"ח שסכרן כטוב ססממוח שכתבנו
לחקנו בענין זה דסייון למלות סיו'ד בין השעיין. וכתבת עוד וואג'ג
דאספ' סלכחא בפרק סקומן דרבי שמעון שצורי דלמר כל השם
סולין מקלחו אין סולין סיו'ד אוח שזוא מטיקור השם אבל הכא
אין סיו'ד מטיקור השם רק סיו'ד על משקל אחריות יולריו וסג'ג
אספ' דמורס ר"ס שצורי. וזה מורק עיקר ססכמח דעמ כ"ח :
תשובה ססס אר' כדי מעיינת שפיר בפרק שנועם סטודות
ובכל הפוסקים שמוח מהר"ם דסיו'ד סיו'ד מטיקור
השם דהיי אחריות כהס חור רבן כל כטפל לשם בין מלפניו בין
מלאחריו סר'ר וכן נמחק. וס"ל כיד' ל' למחוק וכו'. למאחריו
כיד' אלוסיוס ס"ס נמחק אלוסיוס כ"ס נמחק. אחרים אומרים
למאחריו אינו נמחק שכתב קדשו השם. סר'ר מדקחתי במילחי' דח'ק
למאחריו ידיר וכו' ס"ס נמחק אלוסיוס כ"ס נמחק ולא קחתי יו"ס
נמחק יו"ס נמחק מכלל דסיו'ד סיו'ד מטיקור השם. וואג'ג דק"ל
כמאחריו ולא כח'ק. מכל מקום סמחמא ססמחמא לא פליגי אחר'ק
כזס דהא אחרים מחמירין טפי. וכן כל ספוסק' כתבו כלשון זה
וספסע סוא דסוא אר'ג בשם אלסיו הוי נמי סיו'ד מטיקור השם דמד
מילחא סיו'. וכן שמוח סכריו סמכס סופירס פרק ד' הלכה ג'
ח'ל כל סאחריות ססמחמוח לשם בין מלפניו בין מלאחריו סר'ר אלו
נמחקים כ"ה מ"ס וכו' וכיולא כזן ומלאחריו אלסיו'ד אלסיו'ס
אלסיו'ס ל' כ"ס ס"ס סר'ר אלו נמחקים וכו' ויט אומרים כ"ס
מלאחריו ולא כח'ק. וכלתי ספס שסמחמא ססמחמא ססמחמא סיו'
מילחסי דח'ק דפ' שנועם סטודות וס"ס סאחרים כן סאחרים דבפיק
שנועם סטודות. ואף ע"ג דקחתי כ"ס מאלסיוס סוא דידן ס"ס
מאלסיוס וז'ל מאלסיו'ס. סר'ר לך דקחתי במילחסי דח'ק ומלאחריו
לסיו'ד וכו' ל' כ"ס ס"ס נמחקים ולא קחתי יל' נמחקים שמוח מינס
דכסרל לים דסיו'ד אחריות מאחריות ססמחמוח ונעפלות לשם כי

אס מטיקור השם ואינו נמחק אפילו לח"ק. וכיון שכן הוא אס כן
חור דין לסא דלר"ס שצורי דאספסא סלכחא סטודיס דלמר כל השם
סולין מקלחו אין סולין וסכין דסיו'ד סיו'ד מטיקור השם אסור למלות'
בין השעיין ואל' סר'ר שכתב כ"ח לחקן דסייון למלות סיו'ד
בין השעיין לא יתכן. וגם מאחר דלפי רוב ספוסק' ומכלל הראש'
אסר לקדור השם אין חקנה גס כן לקדור כל חיתת אלסיו'ד ש'